

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Constituția sovietică — înalt model pentru toate popoarele

Secole de-a rândul omenirea a nutrit frumoase visuri de libertate și prosperitate, o orinduire socială pusă în slujba intereselor sale vitale. Pentru prima oară în istorie o astfel de orinduire s-a creat în Uniunea Sovietică prin lupta muncitorilor și țăranilor conduși de partidul comunistilor. În urma victoriei istorice a popoarelor din fosta „închisoare a popoarelor” s-a instaurat pe a șasea parte a globului pămîntesc o reală democrație — democrația celor mulți, a foștilor exploatați, radical deosebită de ciuntă și ipocrită democrația burgheză. Aceasta se explică prin faptul că democrațismul oricărei orindui de stat este determinat în ultimă analiză de interesele clasei ce deține puterea în statul respectiv; ori, clasa muncitoare, aliată cu țăranimea muncitoare, ca clasă dominantă în stat, — reprezentînd interesele imensei majorități a poporului — este vital interesată în asigurarea unei adevărate și înalte democrații.

Politicienii burghezi numesc cu fățărnicie „lume liberă” Statele Unite ale Americii și statele care sprijină politica agresivă a imperialismului. El proslăvesc în fel și chip „binefacerile democrației burgheze” și așa numitul „mod de viață american”. Lumea întreagă știe însă, și o știu în primul rînd oamenii simpli și cinstiți, că această „lume liberă” înseamnă libertate pentru un pumn de exploatați și cea mai întințată robie pentru cei mulți și exploatați. Cercul guvernamental al statelor capitaliste caută să înăbușe mișcarea democratică sub orice formă s-ar manifesta ea. În lumea capitalistă, oamenii nevinovați sînt aruncați în închisori, șomerii fac cozi la birourile de plasare, partidele muncitorești și progresiste sînt interzise. Ultimele libertăți democratice sînt aruncate peste bord, iar statele capitaliste se transformă din ce în ce mai mult în state politice fascizate. Interzicerea activității Partidului Comunist din S.U.A., procesul faimos de la Karlsruhe, evenimentele din Iran, sînt numai cîteva din crimele nemurătoare care se săvîrșesc astăzi în lumea burgheză sub masca „democrației”.

Chiar și la cea mai superficială cercetare a deosebirii ce există între „democrația” burgheză și adevărata democrație instaurată în Uniunea Sovietică și în țările democrat-populare apare cît se poate de evident că în timp ce în lumea capitalistă „democrația” se îngustează și dispare treptat, în țările lagărului păcii și socialismului democrația adevărată crește și se dezvoltă, devine mai cuprinzătoare.

Istoria nu cunoaște o cucerire mai de seamă decît cea a popoarelor sovietice în patria socialismului victorios orinduirea socialistă, în care producția are ca țel nu profitul ci omul și nevoile lui materiale și culturale mereu crescînde, poporul însuși conduce statul său.

Această cucerire istorică a popoarelor sovietice a fost consacrată acum 18 ani în Constituția U.R.S.S. Constituția sovietică, care reflectă bilanțul construirii socialismului în patria sovietică, este cea mai democratică constituție din lume. Ea respinge cu hotărîre privilegiile directe sau indirecte ale cetățenilor pe temelul rasei, sau îngrădirea directă sau indirectă a drepturilor lor. Toate organele puterii de stat sînt alese în U.R.S.S. pe baza votului universal, egal, direct și secret.

Delegația guvernamentală a R. P. R. la festivitățile de la Tirana s-a înapoiat în Capitală

Sîmbătă la amiază s-a înapoiat în Capitală delegația guvernamentală a Republicii Populare Romine care a participat la festivitățile ce au avut loc la Tirana, cu prilejul aniversării a 10 ani de la eliberarea Albaniei.

Delegația a fost alcătuită din tovarășii: Dumitru Coiu, membru supleant în Biroul Politic al C.C. al P.M.R. și membru în Prezidiul Marii Adunări Naționale, conducătorul delegației, Nicolae Gioroiu, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe.

Marea forță a democratismului socialist, oglindit în Constituția sovietică, constă în faptul că el nu proclamă numai cele mai largi drepturi și libertăți, dar le și garantează. Dreptul la muncă, la odihnă, la libertatea întrunirilor, a presei, la asigurare în caz de accident și bătrînețe, au temeinice garanții materiale în dezvoltarea continuă a orinduirii sovietice.

O vie dovadă a înaltului democratism ce domnește în Uniunea Sovietică este faptul că președinții în comune, orașe, raioane și regiuni sovietice — cele mai largi și mai cuprinzătoare organizații ale celor ce muncesc — îndeplinesc rolul de organe locale ale puterii de stat. Prin intermediul sovietelor cele mai largi mase participă la conducerea efectivă a treburilor de stat, luptă activ pentru înflorirea Patriei Sovietice, pentru satisfacerea maximă a nevoilor materiale și culturale mereu crescînde ale oamenilor sovietici.

Constituția sovietică este o constituție a păcii și prieteniei între popoare. Statul sovietic înfăptuiește cu perseverență și consecvență această politică. Legături de prietenie de nezdrușcinat și de colaborare frățască unesc Uniunea Sovietică cu țările democrat-populare și cu toate popoarele iubitoare de pace. Puternicul lagăr al democrației și socialismului, în rîndurile căruia trăiesc 900 milioane de oameni, luptă în frunte cu Uniunea Sovietică pentru pace în lumea întreagă.

Recenta conferință a țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, care s-a desfășurat la Moscova și s-a încheiat cu adoptarea unei importante declarații comune, a dovedit cu putere că Uniunea Sovietică, bastionul libertății popoarelor, luptă neobosit pentru a feri omenirea de grozăviile unui nou război, pentru a asigura o pace trăinică și îndelungată.

Constituția sovietică este un document care dovedește tuturor popoarelor că ceea ce s-a realizat în U.R.S.S. poate fi deplin realizat și în celelalte țări. După ce de al doilea război mondial popoarele dintr-o serie de țări din Europa și Asia, eliberîndu-se de sub jugul imperialismului, au obținut posibilitatea să-și aleagă o cale istorică nouă, să-și făurească o viață nouă. Istoriile victoriei ale poporului sovietic, consfințite în Constituția țării, marile succese ale oamenilor sovietici cucerite pe baza acestei minunate legi fundamentale, constituie o bază puternică pentru noi victorii, îndemn în lupta lor pentru construirea comunismului.

Democrația sovietică socialistă constituie un înalt model pentru țara noastră și pentru toate popoarele lumii care doresc să-și creeze o altă viață. În Republica Populară Romină, poporul muncitor, oamenii muncii, se bucură de cele mai largi drepturi și libertăți. Dreptul la muncă, dreptul la odihnă, dreptul la învățămînt, egalitatea în drepturi a cetățenilor, libertatea cuvîntului, a presei și a întrunirilor, etc. sînt realități indestructibile, un rezultat firesc al luptei și victoriilor clasei muncitoare, în alianță cu țăranimea muncitoare, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român.

Democrația sovietică, cea mai înaltă democrație din lume, este o pildă măreață pentru întreaga omenire muncitoare. Ea luminează calea tuturor popoarelor în lupta lor pentru pace, democrație și progres.

Pe aeroportul Băneasa, delegația a fost salutată la sosire de tov. M. Dalea, secretar al C.C. al P.M.R., Ghizela Vass, membru al C.C. al P.M.R., D. Simulescu, ministrul Poștelor și Telecomunicațiilor, T. Rudenco, locțiitor al ministrului Afacerilor Externe, reprezentanți ai Comitetelor regional și orașene ale P.M.R., etc.

A fost de față M. Lako, ministrul R. P. Albaniei la București. (Agenpres)

Graficul prețului de cost

Uzinele „Vasile Roață” din Capitală în toate secțiile muncitorilor lucrează de zor. Ultimele pompe sau piese de schimb planificate pentru luna această trebuie terminate la timp.

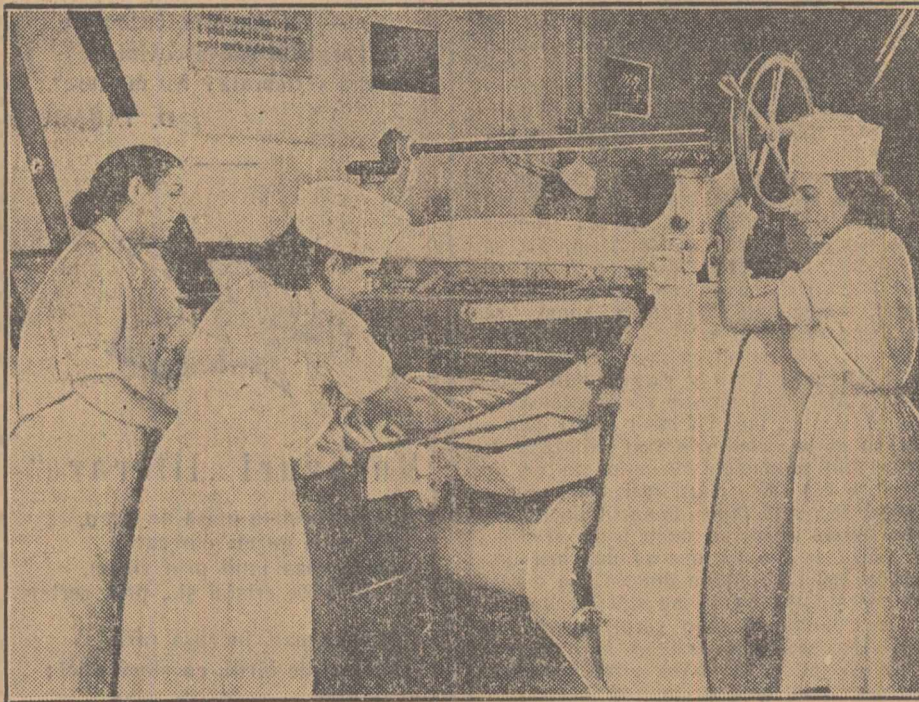
În vremea aceasta, în birouri se înregistrează ultimele rezultate obținute în decursul celei de a treia decade a lunii trecute. În cîteva cifre se exprimă rezultatele întregului efort depus de colectivul de muncă al uzinei pentru realizarea unei producții sporite. Apoi aceste cifre sînt trecute în graficul general al uzinei. O linie albastră indică producția, una roșie — productivitatea, alta vișinie — prețul de cost și tot așa cîte o culoare pentru fiecare indice de plan.

Iată linia care indică oscilațiile prețului de cost. Urmărind-o distingîm în dreptul celor trei trimestre parcurse pînă acum cîteva cifre: 8,70 la sută în cel de-al doilea și 13,28 în al treilea. Deducîndu-l el o linie tot vișinie, mai puțin pronunțată, arată cît trebuia redus prețul de cost în aceste trimestre: 6,13 la sută, 6 și 7,50 la sută.

La prima vedere diferența între aceste cifre pare a fi mică. E vorba doar de cîteva

procente. Dar alta este realitatea. Aplicînd metode avansate de muncă, muncitorii uzinelor „Vasile Roață” au redus timpurile de lucru pentru prelucrarea pieselor. Întrebuînd procedee tehnologice noi, au reușit să coboare sub limită procentul admis de rebuturi. Fiecare muncitor a avut ca preocupare principală îmbunătățirea procesului de fabricație, obținerea unui cît mai mare randament în producție. La locurile lor de muncă, ei s-au străduit să folosească și cea mai nelămurită sursă de economii ca să contribuie cît de cît la lătinirea cheltuielilor de producție. Fiecare secție sau sector și-a adus aportul său. Cei de la mecanică au adunat cu grijă spanurile, considerate deseuri, și le-au trimis din nou la turnătorie pentru a se confecționa cu ele alte piese. Cei de la turnătorie au insistat asupra reducerii consumului specific, pe produs; chiar și colectivul magaziei de materiale și-a adus contribuția la această inițiativă: 5.122 lei economisiți din te miri ce. O sumă care alături de cele cîteva zeci de mii de lei economisiți de celelalte secții a contribuit la realizarea și depășirea sarcinii de reducere a prețului de cost pe întreaga uzină.

PRODUSE DE TOT MAI BUNĂ CALITATE

Calitatea produselor întreprinderii lor constituie o preocupare de seamă a muncitorilor și tehnicienilor fabricii de biscuiți „7 Noiembrie” din Brăila. Pentru realizarea acestui obiectiv central al întrecerii socialiste, ei depun toată priceperea.

În clișeu: Un aspect din activitatea tinerelor din brigada I.

Izvorul unor economii deosebite

Inginerul Alexandru Barbir nu e de mult la „Filatura Românească de Bumbac”. A venit aici de la Institutul Politehnic din Cluj. De la început a fost atras însă de procesul de producție al fabricii. Aproximativ în fiecare schimb era văzut lingă ringuri, privea cu atenție felul cum funcționează cele de fuză care torc firul alb de bumbac. În biroul său se adunaseră multe fuză, care în urma uzurii erau scoase din ringuri. Le cerceta cu atenție. Un gînd nu-l da pe de loc: Cum să facă să prelungească viața acestor fuză măcar cu încă șase luni.

Lucra zi și noapte. Încearcă tot felul de metode. Pînă la urmă s-a gîndit să modifice baza fuzelor uzate, printr-un sistem cu bile. Punîndu-se la încercare un asemenea fus s-a văzut că da rezultate tot atât de bune ca și unul nou. Munca sa a fost încununată de succes. Tînrul absolvent al facultății din Cluj reușise să găsească izvorul unor economii deosebite de mari. Acum ringurile aveau la timp fuzele necesare și totodată, prin prelungirea vieții lor, economiile realizate se resțingeau asupra prețului de fabricație a firilor. Un fus nou costă 270 de

lei și are o durată de șase luni, iar recondiționarea unui fus uzat costă doar 4 lei. Fusul recondiționat are tot o durată de șase luni.

Intr-un raport al său, contabilul șef al „Filaturii Românești de Bumbac” a scris: „În zece luni ale anului curent s-a îndeplinit planul valoric anual al întreprinderii. Productivitatea muncii a crescut, prețul de cost al produselor a scăzut cu 7,7 la sută...” etc.

La scăderea prețului de cost desigur a contribuit și munca inginerului Alexandru Barbir și a altor inovatori.

Roade bogate în colectivă

SAVENI (de la corespondentul nostru). — Aplicînd metode agrotehnice înaintate, colectivității din Vlăsnești au obținut în acest an producții ce depășesc recoltile realizate de gospodăriile țărănești individuale din comună.

Astfel, la grîu producția de pe cele 92 ha ale gospodăriei a atins media de 1100 kg. la ha, la porumb recoltă medie se ridică la 2020

kg. la ha, iar de pe cele 20 de ha semănate în cuiuri așezate în pătrat s-a realizat o producție de circa 3000 kg. la ha.

Recoltile bogate dobîndite prin aplicarea metodelor agrotehnice de muncă au permis ca la împărțirea veniturilor colectivității să primească pentru fiecare zi-muncă, cîte 4 kg. grîu, 6,700 kg. po-

rumb, 1 kg. ovăz, 0,940 kg. floarea-soarelui și alte produse.

Realizările frumoase obținute de gospodăria agricolă colectivă „1907” din Vlăsnești au determinat pe mai mulți țărani muncitori să înainteze cereri pentru a fi primiți în gospodărie. Pînă acum adunarea a luat în discuție șapte asemenea cereri.

- VAL MUNTEANU: Expoziția colectivă din sala Dalles (pag. 2-a)
- ION PAVELESCU: Schiță — Basmaua cu noduri (pag. 2-a)
- D. TABACU: Nevertebratul (pag. 2-a)
- GRIGORE POP: Moravuri „literare” (pag. 2-a)
- DAN BIȚICA: Comuna Băleni-Sirbi și locuitorii ei (pag. 3-a)

- U.R.S.S. consideră necesară rezolvarea cîf mai grabnică a problemei coreene (Cuvîntarea rostită de I. A. Malik în Comitetul Politic al O.N.U.) (pag. 3-a)
- Declarația comună a guvernelor participante la conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa — în centrul atenției opiniei publice mondiale (pag. 4-a)
- A VASILEVSKI: Un loc primejdios cu focul (Din ziarul „Pravda”) (pag. 4-a)
- A SOLOMON: Vocea experienței (pag. 4-a)

PENTRU PACE ȘI SECURITATE COLECTIVĂ ÎN EUROPA

Privim cu încredere viitorul

Problemele păcii și ale războiului, ale vieții noastre de mîine, nu ne sînt și nu ne pot fi indiferente. Eu una am auzit în ultima vreme atîtea glasuri minoase la adresa celor ce încearcă să reînvie militarismul german încît cred că dacă le-ar fi auzit și anumiți oameni de stat occidentali ar fi avut de ce să cadă pe gînduri...

Cînd Declarația comună a statelor participante la Conferința de la Moscova, am avut — cum mi s-a mai întîmplat și în alte dați — sentimentul că în acest document e vorba despre mine, despre soarta mea, despre soarta celor dragi și apropiați miei. Da! Popoarele care apară pacea sînt puternice și unite strîns; ele nu vor îngădui niciodată ca din rămășițele armatei hitleriste să se închege din nou monstrul îngrozitor al războiului. Cuvîntările ținute la Conferința de la Moscova și Declarația adoptată — arată cu calm, dar și cu multă hotărîre, că situația

ANTOANETA ALEXOVICI
filatoare înrușată la uzinele textile
„7 Noiembrie” București

de astăzi obligă statele iubitoare de pace să ia toate măsurile pentru a putea prelîm-pina pregătite evenimente. Noi oamenii muncii, sprijinim fără rezerve o asemenea politică, conștienți că în actuala situație ea este singura care slujește cu adevărat cauza păcii. Cei ce cred că dorința noastră de pace izvorăște din slăbiciune se înșeală amar. Noi sîntem puternici pentru că avem limpede în fața feiului pentru care luptăm: socialismul; sîntem puternici pentru că sîntem liberi și putem folosi toate forțele și resursele noastre spre a ne clădi fericirea; sîntem puternici pentru că sîntem uniți și solidari, în lupta pentru apărarea păcii, cu cei ce luptă pentru pace în întreaga lume. Noi privim cu încredere viitorul, căci — așa cum se spune în Declarația adoptată la Conferința de la Moscova — „Nu există în lume forță în stare să întoarcă înapoi noata istoriei și să împiedice construirea socialismului în țările noastre”.

O importantă contribuție la apărarea păcii

Poporul nostru, care a urmărit cu o deosebită atenție desfășurarea lucrărilor Conferinței de la Moscova, conferință consacrată unor probleme de importanță vitală pentru poporul nostru ca și pentru celelalte popoare europene, a primit cu un deosebit interes Declarația comună a țărilor iubitoare de pace.

Desfășurarea evenimentelor petrecute în ultimul timp în apusul Europei și în primul rînd hotărîrile luate la Londra și Paris de puterile occidentale în frunte cu S.U.A., hotărîri avînd drept scop reînarmarea Germaniei occidentale și atragerea ei în sistemul alianțelor militare ale acestor țări, au provocat o serioasă îngrijorare în rîndurile oamenilor muncii din țara noastră. În memoria noastră sînt adînc săpate marile distrugeri rămase de pe urma celui de al doilea război mondial desfășurat de Germania hitleristă.

De aceea astăzi, cînd în toate colțurile

Acad. prof. C. I. BALMUȘ

țării înfloresc roadele minunate ale muncii pașnice și se clădește o viață nouă, poporul nostru se împotrivesc cu hotărîre planurilor de reînarmare a Germaniei occidentale.

Declarația comună a participanților la Conferința de la Moscova, atrăgînd atenția asupra pericolului reînarmării Germaniei occidentale și indicînd singurele măsuri juste pentru asigurarea păcii și securității în Europa, reflectă totodată cu putere hotărîrea fermă a popoarelor lagărului socialist de a lua toate măsurile posibile de apărare. Prin întregul ei conținut, Declarația este o expresie vie a dorinței acestor popoare de a contribui cu toate forțele lor la întărirea păcii. Datorită acestui fapt, ea a fost primită cu entuziasm de cetățenii patriei noastre, care o consideră pe drept cuvînt un document de importanță excepțională, o nouă contribuție la apărarea păcii.

Impotriva reînvierii militarismului german!

Revistele ilustrate apuse sînt pline în ultima vreme de fotografii senzaționale cu chipurile diplomaților și oamenilor politici occidentali, surprinși în febra întîlnirilor de pregătire a reînvierii wehrmacht-ului. Un wehrmacht la al cărui arsenal de orori se va adăuga arma atomică.

În cadrul recepțiilor în saloanele ambasadelor, la lăcraștea mașinii sau pe scara avarului, politicienii, doamnelor și domnișoarele lor, își impart surisuri curtenitoare, amabile, fine, spirituale. „Ah ce agreabile întîlniri!”

Între aceste surisuri mondene și grozăvia catastrofelor posibile: a războiului ce-l pregătesc cu înfrigurare este o asemenea disproporție absurdă încît, în chip firesc, îți vine în minte ipoteza demenței.

Dar raportată la durata erelor geologice, civilizația umană a trăit doar o clișetă; dar

HORIA LOVINESCU
scriitor, laureat al Premiului de Stat

deabia de acum încolo se întinde înaintea noastră viața; dar ideile de libertate, de fericire și de demnitate umană au început să devină dimensiuni de existență deabia o dată cu generațiile de azi! De aceea, în fața pericolului ce-l amenință, oamenii își string rîndurile indiferent de credințele, rasa sau convingerile lor politice. De aceea spre Moscova și spre hotărîrile luate zilele acestea acolo se întorc oricînd iubește viața și demnitatea ei. Și susține aceste hotărîri. Poporul nostru a cunoscut în decurs de două decenii și jumătate cumplitele nenorociri care i le-a adus militarismul german și e conștient că astăzi același militarism poate deveni declanșatorul unei catastrofe fără seamăn. Dar aceasta nu trebuie să se întîmple. Depinde de noi toți și de fiecare în parte.

Marile drepturi și libertăți ale oamenilor sovietici

Învățămîntul — un bun al tuturor

„Țara în care toată lumea învață”, așa s-a exprimat un oaspete strălucit vizitînd Uniunea Sovietică.

În clișeu: O lecție de limba rusă la școala medie nr. 5 din Sverdlovsk.

În Uniunea Sovietică numărul celor care învață în institute și universități crește cu fiecare an. Numai anul acesta în școlile superioare au fost primite peste 450.000 de persoane. În prezent, în institute și universități din U.R.S.S. învață peste 1.700.000 studenți.

Vechile clădiri ale universităților au devenit neîncăpătoare. Aproximativ în 100 de orașe din țară se construiesc clădiri pentru universități și institute care vor avea amfiteatre spațioase, laboratoare bine înzestrate, săli de sport, muzee și biblioteci vaste. Astfel, în raionul de sud-vest al Moscovei, la o distanță de aproape un kilometru și jumătate de Universitatea de Stat „Lomonosov”, se construiesc o clădire pentru Institutul de Petrol „I. M. Gubkin”. Principalul corp al clădirii va avea 12 etaje.

DEPUTAT AL SOVIETULUI

Ce mîndru sînd acest cuvînt! A fi deputat al sovietului (comunal, orașene, raional, regional, de județ, al Sovietului Suprem sau al Sovietului Naționalității) înseamnă a fi ales al poporului, înseamnă a participa nemijlocit la construcția culturală și economică, înseamnă a fi părtaş la conducerea țării.

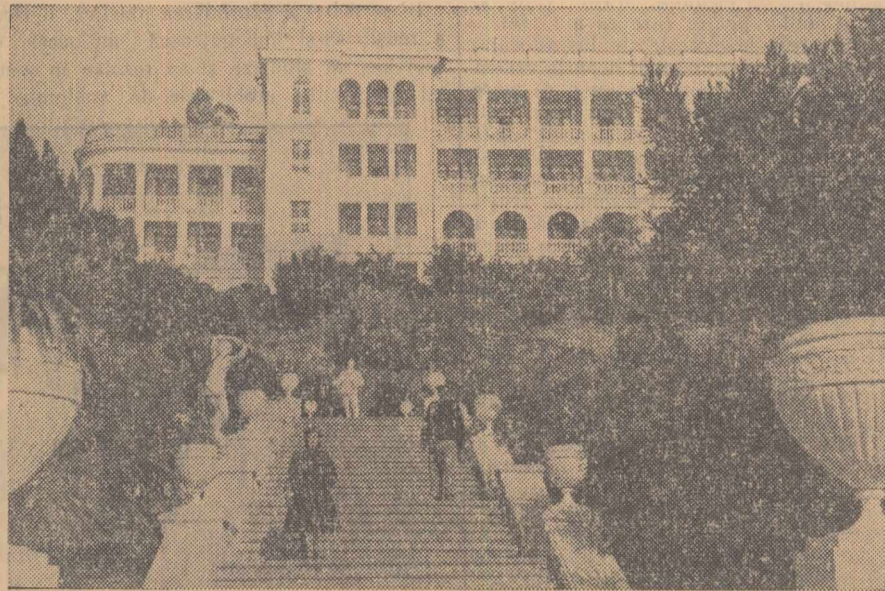
Oamenii sovietici folosesc pe larg dreptul lor de a alege și de a fi aleși, drept conștient în Constituție, trimițînd în organele locale ale

puterii de stat, în Sovietul Suprem și Sovietul Naționalității, pe cei mai buni fii ai poporului, pe acei care prin munca și atitudinea lor, prin capacitatea lor, prin abnegația lor pentru propășirea țării, contribuie la dezvoltarea și întărirea ei de zi a zii a marii Uniunii Sovietice.

Printre deputați găsim colhoznicii și muncitori, ostași și savanți, literați și exploratori, gospodine și pedagogi, găsim reprezentanți a zeci de naționalități care trăiesc în Uniunea Sovietică.

Colhoznicul I. Zagorov, deputat în Sovietul sîntesc Totcușino (R.S.S. Cazahă), învătătoare E. Smirnova, deputat al sovietului orașene din Sevastopol, turnătorul A. Dedelev, deputat în sovietul regional din Omsk, Gulgiachan Culi, deputat în sovietul regional din Bacu (Azerbaidjan), sînt numai cîteva nume din imensul număr de deputați ai sovietelor, aleși ai poporului, slujitori ai poporului în lupta pentru comunism.

Grija pentru sănătatea celor ce muncesc

Oamenii sovietici au la dispoziția lor, în mod gratuit și în condițiuni extrem de avantajoase, o vastă rețea de sanatorii, case de odihnă, spitale și policlinici, prevenții și dispensare, servite de un personal medical calificat și înzestrat cu cele mai noi mijloace oferite de înaintata tehnică și știință sovietică. Toate acestea le asigură o odihnă civilizată, menținerea și refacerea sănătății lor.

În clișeu: În inima Caucazului, în pitorească stațiune climatică Kestel, se găsește unul din numărăte sanatorii ale Consiliului Central al Sindicatelor Sovietice în care mii de oameni sovietici vin în fiecare an să se odihnească și să-și caute sănătatea.

Bucuria muncii libere

„O datorie și o chestiune de onoare a fiecărui cetățean capabil de muncă”, iată ce reprezintă munca în societatea sovietică. Oamenii din Țara Socialismului victorios muncesc cu dragoste, sporind măreția patriei iubite.

În clișeu: Fruntașa în producție M. Kovaleva de la filatura „Molotov” din Iarjevo.

Și ei se bucură de grija statului

Alături de combinatul „Trihgorinaia manufactura” din Moscova se înalță o casă frumoasă, înconjurată de copaci. În ea locuiesc foști muncitori și muncitoare ai combinatului, care au lăsat la pensie. Lor le-au fost create toate condițiile necesare pentru a-și putea petrece aici în liniște zilele bătrîneții. Statul alocă pentru întreținerea fiecărui pensionar aproximativ 600 ruble pe lună, așa încît întreținerea în această casă este complet gratuită.

În U.R.S.S. există sute de case pentru invalizi și pensionari.

SCHITĂ

Basmaua cu noduri

După toate semnele, acolo trebuia să stea. Trîmblîndu-mă la dînsul, preşedintele statului comunal mi s-a spus: „Vrei numaidecât să vorbeşti cu unul care nu se dă nici mort la carte? Atunci du-te în satul Olari, fă din gîslea la dreapta pe uliţa ceea mîrginită de cîreşi şi opreşte-te undeva în vedea o casă nouă acoperită cu ţigla”.

Aşa dar, nu încăpea nici o îndoială. Am hotărât să intru. Am deschis poarta şi m-am pomenit într-o ogradă largă, îngrădită jur împrejur cu gard sănătos de scindură. În fund, lîngă aripa şurei, legaţi la coşul căruşii, doi cai negri ronţeau cu mare poftă nişte bostani. În curte nici lînie de om. Am urcat scările ca să intru în casă, bănuind că locatarii or fi trăind înăuntru. Am dat într-o încăpere îngustă, cam întinsecă, pe laturile căreia erau două uşi. Nici acolo nu se vedea vreun om. Eram gata să fac calea înapoi, cînd am băgat de seamă că una din cele două uşi era întredeschisă. Mi-am aruncat privirea prin crăpătură şi am văzut înăuntru un om. Era un bărbat trecut de cincizeci de ani, cu trupul, vinos, cu o barbă roşcovănă, mărunta şi deasă. Stătea pe o laţă acoperită cu macacuri şi privind înainte gînditor. Îşi trecea mîna peste o basma „băstră plină cu noduri”. „Fie ce-o fi!” — mi-am zis, „şi nemi aşteptînd nici o clipă, am lărgit uşa şi am paşit în odaie. Am dat respectuos bună seara — căci începuse să se întunece — aşteptînd ca gospodarul să mă întrebe ce mă făcea să-i trec pragul. Dar el nu s-a prea grăbit. După cum am aflat mai tîrziu, mă credea unul din tovarăşii învătătoare care stătuse la dînsul, deci n-avea nevoie să mă aile asta şi din gura mea. La îndemnul gazdei m-am aşezat şi eu pe laţă şi m-am uitat mai atent la basma pe care o ţinea pe genunchi. „Ce poate să fie?”, m-am întrebat... Băgîndu-mi de seamă curiozitatea, gîzda uşuindu-mi atenţia. Îşi încurcă mai tîrziu sprîncenele, apoi mă privi drept în ochi şi-mi zîmbi cu bunătate.

— Vrei să afli taina cu batista? Pusese degetul drept pe rană. Sigur că doream.

— Da, dacă s-ar putea... i-am măturat.

— Atunci stai aşteptînd. Se aşeza mai comod pe laţă şi începu să istorisească.

„Mai tîrziu de toate ar trebui dumneata să afli că pe aici pe la noi domnesc într-un fel anume faptele mai de seamă pe care le săvîrşesc de-a lungul vieţii şi se lase urmaşilor ca ceaşă dovadă a vredniciei sale. Încă de pe cînd eram un prîslea m-am hotărât să urmez şi eu acest strămoşesc obicei. M-am gîndit să fac noduri pe basmaua asta. Un asemenea lucru îl uşor de păstrat şi de petrecut urmaşilor, mi-am spus. Aşa că dacă cineva s-ar pricepe, ar putea să citească aici în nodurile basmauţii, toate vicisliurile mele de pînă acum”. Mă uitam la gospodar, şi nu ştiu cum îmi veni aşa deodată să gîndesc cu glas tare:

— Dacă te-ai fi cunoscut pe cînd zici că-ai început să faci noduri la basma, te-ai fi sfîrşit mai degrabă să scrii.

Am spus-o fără să-mi dau seama. Ultimele din în faţa mea se aflu un neştiutor de carte. Am vrut să-mi iau vorba înapoi, dar era prea tîrziu. Gazda se supără. Simţeam după felul cum mă privea că-i părea rău că-şi deschisese sufletul. Dar ceea ce-mi spusese mă lăsa cu totul uşit.

— Ştiam de cînd mi-ai trecut pragul că eşti iscodita Luŭi. Dar de ce să-ţi muşai să începi a-mă-napoi?

Am îngîhit în sec. Era vina mea că nu-i spusese omului din capul locului de ce mă grăbisem să-l opesc. Şi ca lucrurile să nu la altă întorsătură m-am apucat să lamuresc că nu s-a nîc un fel de iscodă, că venisem numai aşa să-l cunosc şi să-l desorin în binelele cu învoirea lui. Că în ce-o pri- veste pe el, auzeam pentru prima dată de vremele ei. Cam jenat, dar pe deplin lămurit, omul se sculă, îmi întinse mîna şi îmi spuse că-l cheamă Grigore Ursu şi că mă priveşte dacă vreau să-l descriu sau nu. Rivindu-mă puţin cam ruşinat, începu apoi să-şi ceară lertare.

— Eu de, ce col cu musca pe căciula. Credeam că eşti profesorul cel nou. Am în- tîlnit-o ieri pe Luŭi profesoara care a stat şi speră să-mi stie la mine şi mi-o spus printr-alteale că l-o mai venit un tovarăş. Auzi credea că l-o şi trimis să mă dască-lească... Rămîi la noi peste noapte, nu-i aşa? Şa pregătîm ceva...

— De rămas poate am să rămîn, am zis eu. Dar lasă asta acum. Mai bine continuă povestirea. Se vede că-i făcea plăcere să fie ascultat. Se supuse.

— Dacă zici dumneata că crezi că de vreun folos, am să zic mai departe. Aşa... spuneam de basma. Omul privi batista şi se încruntă. „Vezi dumneata! Capatu, ista? Iacă aici nu s-a decit două sau trei noduri. Şi e vorba de vreo 40 de ani. Cînd eram aşa de 10-12 anioşi, tata m-o tocmisit cioban la oile primarului. Mă scooteam cel mai fericit om. Atunci am făcut rost de basmaua asta şi am etrîns primul nod. Carte nu-nvăşeam pentru că după cite auzise- u în casă, nici n-aveam nevoie. Iacă aici, li al doilea nod. Atunci m-am însurat şi mi-am cumpărat o pereche de viţel, cu chip să-mi fac boi de jug. Pe urmă vezi că basmaua-i goală. Asta-i semn că au prins a-mi merge toate pe de-a-ndoaale. Un luncun mi-au luat percepţiuni pentru impozit. Cînd cu răzbiul, femeia mi-o murî. După cum vezi rămăsesem singur. Eram bolnav, uită de luncun, năcăpîi. De aici încolo basmaua e înmădată din nou. Iacă aici am însemnat ziua cînd mi-o dat statul pămînt şi anul cînd mi-am cumpărat perechea de cai pe care ai văzut-o afară. Şi ajungem şi la nodul cu cel mai mare bucluc. L-am făcut acu vreo doi ani. Venise atunci în sat o profesoară. Am auzit că-şi căuta cămin, m-am dus şi i-am spus că la mine e loc destul şi am poftit-o să găzduiască. N-o stat mult pe gînduri şi o venit, lucru pentru care m-am bucurat foarte. Dar pe urmă cît nu m-am blăstămat!... Da! se la lăum la rînd, profesoara era tînerică, abia ieşită din şcoală, slăbuţă şi subţirică. O mîna de om. De înimăoasă însă n-o întrecă nimeni. M-o văzut singur, o început să mă îngrijesească, să-mi facă mîncare. Ea de bună voie făcea tot. Eu nu m-aş fi gîndit să-mi pretind ceva. Trecea lună şi cu cît se duceau mai repede cu atîta o îndrăgiam mai mult pe Luŭi. Mă gîndeam chiar s-o în- fiez, ca să-l rămînă de zestre tot ce agonisiseam. Dar iacă într-o zi, lucrurile i-au o întorsătură proastă. Sîrîr într-o seară de braşove, mă apucă şi zic: Luŭi dragă, cît sporovăşii seară n-ar fi bine oare să aduci un jurnal să-ţi citeşti ca să aud şi eu ce se mai întîmplă prin lume?

— Mata, mos Grigore, mi-o răspuns fată, al fată mai bine să înveţi a citi singur. De mult vreau să-ţi spun. Vezi că mai toţi ne-ştiutorii din sat sau dai la învăţătură. Fără carte tu se mai poate.

— Iară, bre Luŭi, ce ţi-o venit? i-am spus.

— Eu ti ciot bătărin, bun de ars în foc. Ce să-mi mai bat capul...

— Ba de loc, mi-o-turnat-o.

Dacă am văzut că lucrurile merg spre dezastru, m-am lăsat mai moale. Mă gîndeam că-are să uite. Dar ţi-ai găsit omul. Cîl era zălău de mare n-avea stare, iar cînd venea seara acasă, nu-mi spunea altceva decît să m-apuc de învăţat şi să m-apuc de învăţat. „Îi greu cu Luŭi, mă gîndeam. O început să-mi fie ruşine că stă sub acelaşi acoperămint pe un prost ca mine, ea lată învăţată”. Cîntam s-o ocolesc şi de multe ori, cînd o ştiam acasă, mă duceam prin sat unde stăteau cu zile. O veni prima vară. Am început să-mi preluc ca. Luŭi m-a-ajutat. Cum gătea treaba la şcoală ori în sat, venea de muncă cot la cot cu mine. Frămînta lut, făcea mîncare la meşteri, mă rog, ce se cerea. Erau zile cînd uita să-mi mai aducă aminte de învăţatură. Atunci îmi părea că pînă de bună. Dar asta se întîmpla rar. Odata stăteam de vorbă cu meşterii şi plînuam cum să facem casa. Eu îmi dădeam cu părerea că ar fi bine să-mi o clădesc cu două odăi şi cu tîndă cum mai văzusem şi la alţii. Luŭi ne auzea. Nuă de- o vîd că vine la mine şi mi se uită drept în ochi: „Mos Grigore, mos Grigore, cum se vede-o poată că eşti sădit cu cartea. Dacă te străduieşti să învăţi, alai că felul ăsta de casă nu se mai obişnuieşte şi ca. Eu de felul meu sint om blăjin. Cam îndră- rătic şi drept, dar se cheamă că bun. Da' atunci n-am mai putut suferi.

„Am să-l fac cum oi crede, i-am zis. Iară căuta cuiva nouă place n-are decît să-şi caute altă gazdă şi să mă lase în pace”.

N-o spus nimic. S-o întors şi şi-o văzu de treabă. Da' seara cînd am chemat-o la masă, i-a de unde nu-i. Cîinci luni o trecut de atunci. Casa am isprăvit-o. Io-te nodul ici. Luŭi, pace să-mi dea pe la mine. Am auzit că-şi găsisse odăpost la şcoală într-o încăpere. Am căutat-o dar ea nu voia să mă vadă. I-am trimis prin cineva vorbă să mă lerte şi să vină înapoi. Ea tot pe-a ei o făcea.

După cum vezi erau slabe speranţe s-o mai pot îndupleca. Da'acu, acu pot să trag din nou nădejde. Şi am să-ţi spun de ce.

La noi prin sat curge un pîrlu. Poate l-ai văzut: oit şi de mic l-ai putea trece cu pa- su. Da şi-o săpat o matcă, lîtharie nu alt- ceva. Pînă acu, peste ripa asta nu se poate trece decît pe un pod de brad aruncat în- l-o strîmtoare şi prîpionit cu funii de nişte răchii. E o adevărată pacoste. Nu-i lună în care să nu rămînem fără podişcă. Ba fuge malul, ba vine apa mare, ba se rup lega- turile. Şi dacă pui la scooteala că cu asenie- nea prilejuri nu ne putem duce la ogoare şi n-avem pe unde aduce nimica din cîmp, ţi poţi da seama cît de greu ni-i. Au răbdat cît au răbdat bărenii, dar pînă la urmă n-au mai putut. Ieri, vreo 200 de gospodari s-au strîns la camin şi au hotărît să scape de năcaz. S-o spus multe vorbe întelepte: că să punem mîna de la mîna să cumpărăm pîtră, că să facem rost de cîmîn, că să dăm ajutor cu rîndul la zidit. Mai către sfîrşit, vecinul meu n-are de lucru, se ridică şi zice: „Toate bune, dar n-am ales pe cine- va care să strîngă banii şi să se ducă după cele de trebuinţă. M-am gîndit că trebuia- ra asta i s-ar potrive de minune lui Grigore Ursu. Îi om aşezat, răzbatător, cinstit”. Drept să-ţi spun, mă încălzisem. „Dacă rămîne treaba pe mîna mea, îmi spuneam, am să- rac un pod la Olari de-au să-l apuce şi strănepotîi”. Da'cum stăteau oamenii şi cum- păneau, numai se şi apuca unul să ridă. Nu i-am văzut faţa. Nu ştiu nici cum îl cheamă. Ştiu numai că m-o făcut de bat- jocură, „Grigore Ursu şi răspunzabil... Ha, ha, ha... Aista nici nu ştie să se iscalească, o zis el. Are să facă cu bănil noştri cum o făcut cu ai lui, cînd şi-o luat căci. Aşa de bine o ştiut să numere că în loc de 100 de tudore, o dat 120”. Nu-ţi mai spun că toţi o luat-o de bună. M-am învinşit de ruşine. Mi-am plecat capul şi m-am făcut nevăzut. Îmi venea să mă tot duc să nu mai dau niciodată ochii cu cineva din sat. La o răscu- rare, iacă Luŭi. Venea nu ştiu de unde şi se ducea la şcoală. M-o văzut amărît, o lăsat supărarea la o parte şi m-o întrebă de ce mi s-a întîmplat. M-am putut s-o mint. I-am spus totul de-a fir-a-n păr.

— Vezi unde-ai ajuns, m-a dojenit fată. Şi asta nu-i tot. Am auzit că-are să se facă-n sat cinematograful, că-are să se por- nească munca pentru colectivă... Al să pri- cari m-atele ceva din toate astea dacă eşti ca şi legal la cîră? Caută şi-ţi căca ne inimă, mos Grigore. Mîine trec să te vad.

Toată ziua de ieri am cărat paşoi. În cărcam şi descărcam, dar gîndurile mele umblau cine ştie pe unde. S-o ascult pe Luŭi, să n-o ascult, să mă duc la şcoală, să nu mă duc? Nici eu singur nu ştiam ce să fac. Pînă la ur... Dar omul se opri în ju- mătatea cuvîntului. L-am văzut sculîndu-se de pe pat şi ăştindu-se îngrijorat pe fe- reastră.

— Ce-ai hotărît, m-am grăbit eu să aflu.

Grigore Ursu nu m-asculta însă.

— Vine Luŭi, Luŭi, se-ai fericit. Ştiam că trebuie să cadă din minut în minut. Într-adevar, nu după mult s-auziri paşi pe scară, iar oleacă mai tîrziu se deschise uşa de la tîndă. Grigore Ursu nu mai avea răd- dare. Îi ieşi fetei în întîmplare.

— Îi cam întineric pe aici. Să aprind lampa, spuse Luŭi. Caută chibriturile, scă- pără unul şi nu după mult în încăpere se răspîndi o lumină plăcută.

— El, ce răspuns îmi dai?, făcu ea.

— Car fi bine să te întorci acasă. Ţi-am pregătit totul în odaia ceaaltă.

— Numai alt? Grigore făcea. Îşi făcea de lucru nu ştiu ce se la sobă. Cînd a cre- zut că fata-i destul de supărată, se întors şi-a grăit:

— Nu, Luŭi, fata mea. Cum roade apa malul, aşa al ros tu îndărătnicia mea. M-am lînat eu tare cît m-am lînat, dar pînă la urmă tot cum ai vrut o rămas. Am slat, am chibrit, şi azi m-am hotărît să fac pre- cum mi-ai dat povaţă. Iacă basmaua pe care o ştii... Am înodat la ea ultimul nod. Oaspelele noastre m-o găsit drept cînt ispră- vissem treboşoara asta. De acu în colo, da-o- mi mai face vreo ispravă în viaţă, am s-o în- semn 'a catastif cu plumb.

— Adevărat? făcu fata. Atunci să fie în- tr-un ceas bun. Şi fără să se sfîşie cîl primse de umeri şi începu să-l scuture fer- icit.

Şiam şi ascultam uimît şi nu-mi venea să cred. În cele din urmă am tras concluzia că poate nu nimerisem la adresa indicată de preşedintele statului comunal. Ori nimeri- sem?... Totuşi, unul din noi greşise.

ION PAVELESCU

Nevertebratul

Se leagănă ca salcia pe lac
Şi mlădios, ca trestia, se-ncîlnă.
Privirea îi e miere de albina
Dorind să-i fie şefului pe plac.

Iar vocea lui, măgulitoare, fină,
Sopteşte: — Mă iertaţi... Nu pot să tac:
O critică, vreau, aspră, să vă fac
Anume... că muncii fără hodină!

Urzind cu viclenie pe la spate,
Încearcă să răzbească înainte...
Caz unic, poate, printre vertebrate

De ce? — La autopsie, cu mirare
Va scrii legistul citeva cuvinte:

„Coloană vertebrală? Nu mai are”.

D. TABACU

Moravuri „literare”

E noaptea peste-o masă de birou,
A unei mari gazete oarecare,
Pătrunde raza lunii prin vitruu,
Prin sticla de cristal şi... prin sertare.

Se-opreşte raza, jucăuşa rază,
Pe teancul de hîrtii, cu slove mici;
Cît ar dori lunetea să vază
Cam ce-a închis redactorul aici!

E simplu totuşi. Căci pe cît se pare,
De cînd e lumea, luna-i îndiscretă.
Aşa că şi-n această întîmplare,
Nimic nu-i nou, povestea se repetă!

Dar ce să vezi, glumeaşa providenţă
Îi scoase-n calea razei, un sertar
Cu zeci de strofe puse la... dosar,
Respinse, dar servind drept... evidenţă.

Ţii, ce de versuri scrise la maşină,
Dorm somn adînc adînc-adu-a cul morţii
Iar bieţii autori, respinşi cu toţii,
Sub titlu, stau de veghe şi suspină.

Din fundul mapel, sprijinit pe-o clamă
Ce-i ţine pe poezii legaţi frăţeşte,
Un tînar bard (neconsacrat fireşte),
Povestea-n patru versuri şi-o declamă:

— Ah, unde eşti Homer sau tu Horăţiu
Să mă vedeţi cum stau aici ascuns?
De-o lună — aud acelaşi blind răspuns:
„Aşteaptă-înc un pic, căci n-avem

spaţiu”.

Cît de uşor au renunţat la mine!
(Grăieşte alt poet, zîmbind amar)
Mi-au enunţat defectele, sumar,
Şi mi-au urat grăbiţi: „Să scrii mai bine”!

Plîngînd încet se-aude-un glas de fată:
— Şi eu care credeam că am talent!...
Mi-au spus că scriu frumos, inteligent,
Şi să mai dau pe-aci, dar... altă dată!

Şi rînd pe rînd, îşi plînseseră norocul,
Poezi ce-ar fi putut să străluească,
De n-ar fi fost o... mapă să-i oprească.
Şi un redactor unde nu-i e locul.

GRIGORE POP

NOTE BIBLIOGRAFICE

D. Th. NECULUŢĂ: „Spre fărîmul dreptăţii”

În colecţia „Clasici ro- mini” (E.S.P.A.) a aparut de curînd volumul de poezii „Spre fărîmul dreptăţii” de D. Th. Neculău. Primul poet muncitor român. În afară de poeziile mai cunoscute ale poetului („Ţigani”, „Sorta- ri”, „Valuri de armonie”, „Martiri şi căldă”, „Cor de ro- bi”), cititorul are prilejul să cunoască un număr de poezii nepublicate pînă as- tăzi în volum şi pe care Mi- hu Dragomir — sub îngrijî- rea căruia s-a tipărit ediţia de faţă — le-a extras din di- ferite perioade.

În multe din aceste poezii, Neculău cîntă frumuseţile pămîntului românesc, vădînd mari însuşi de pastel. Personificarea amurgului în poezia „Amurgul” e altă de subtilă, graţioasă şi clar realizată, atît de lînd, încît poetul parcă ar cînta o fîntă umană. Această metodă e folosită şi în poezia „Vara”, splendid tablou al verii care însufleţeşte natura cu frumuse- ţile ei de basm şi „scaldă în aur şi soare” pe truditarii

climpuţilor „bănuşi de plo- şi de vînturi”.

Neculău, a cărui liră a vi- brat atît de frumos în faţa multelor aspecte ale vieţii, a scris şi un buchet de poezii de dragoste de o deosebită gingaşe şi sensibilitate. Asfel de poezii sînt: „Nu vreau să plîng”, „Cu ce mă le- gară?”, şi mai multe so- nete: „În umedul ce-n gene s-adumbreşte”, „Frumoasă cum în vis nu-l cu puţin”, „Dupa veci de cruda sufe- rinţă”.

Aceste poezii (ca de altfel întreaga producţie poetică a poetului muncitor) sînt de o realizare artistică remarcă- bilă, ceea ce dovedeşte marea sa preocupare pentru însu- şirea culturii, cu toată viaţa mizeră de care a avut parte în timpul regimului burgher- zo-moşieresc.

Neculău a reuşit să în- frîngă mizeriile vieţii pe care o trăia datorită contactului pe care l-a avut cu mişcarea muncitoarească şi cu ideolo- gica ei revoluţionară. El a fost un adevărat agitator, un poet care a înţeles că nu poţi sluji

cum trebuie poporul prin scris dacă nu-l slujeşti şi în viaţa de toate zilele.

Poezia „măine” e un a- devărat manifest de luptă şi de încredere în cauza clasei muncitoare: „Nu te prinde-n rînd cu laşi / Urle de jur- tună aze... / Hăide în- ante!”

Neculău îndeamnă poporul la rezistenţă şi la luptă împotriva celor care i-au îngră- dit „drumul la dreptate”. A- ceastă idee răzbate din multe poezii ale lui („Martiri şi căldă”, „Cor de robi”, „Mo- ment de revoltă”, „Sonete”, etc.).

În volum există două tra- duceri din Victor Hugo „Ruine” şi „Nemrod”, pre- cum şi două articole, „Asu- pra artei” şi „Epoca de tran- zitie”, prin care poetul, la atîtitudine în faţa unor pro- bleme de actualitate.

Pătrîdirea în bune condiţi- ţi grafice a poeziilor lui D. Th. Neculău constituie un prinos adevărat al revoluţiei burgher- zo-moşierescă şi a vîsai şi în- trezării „fărîmul dreptăţii”.

I. POP-RETEGANUL: „Poveşti ardelenţe”

La noi au avut o răspîndire oarecum mai largă „Legen- dele sau basmele romînolr” ale lucrătorului tipograf Pe- tre Ispirescu. Culegerea „Po- veşti ardelenţe” din 1888 a folcloristului ardelen I. Pop- Reteagan, neredată de a- tunci încoace, a rămas ne- cunoscută marii majorităţi a poporului nostru. De aceea e binevenită acum cartea de „Poveşti ardelenţe” apărută în colecţia „Biblioteca şco- larului” din „Editura Tine- retului”.

Poveştile sînt mărituri ale vieţii, simţămintelor şi con- cepţiilor de viaţă ale popo- rului nostru de-a lungul veacu- rilor. Eroii lor sînt oameni simpli şi necăjiţi, doţati de natură cu însuşiri morale şi fizice deosebite în luptă cu

o întreagă şleahit de forţe ale răului (smei, mumi ale pădurii, etc.). Aceste două lă- dere sînt într-o veşnică luptă. Conţinutul basmelor, simbo- lizează de fapt aspiraţiile se- culare ale poporului nostru pentru dreptate şi libertate.

Această idee seise foarte clar din poveştile „Crîncu, vîntătorul codrului”, „Măr şi Păr”, „Stan Bolovan” şi altele. În „Crîncu, vîntătorul codrului” asistăm la lupta dintre Crîncu, fiul unui om sărman, şi jupînul Pahon, „un smec cu mult mai mare decît un om pămîntean”.

Smeul îl prinse pe Crîncu, îl omorî şi-l luă nevasta. Cum- naţi lui Crîncu îl învoară însă şi prînseseră pînă la urmă pe smeu eliberînd-o astfel şi pe nevasta lui Crîncu, sora lor.

Stan Bolovan din povestea cu acelaşi nume reuşeşte să înfrîngă cerbica unui temut smeu, să-şi subordoneze şi să-l uimească.

Pe lîngă valoarea lor ar- tistică, poveştile au şi valoare etică. Astfel de poveşti sînt „Mama cea rea”, „Povestea lui Pahon”, etc.

Alte poveşti denotă de frumose prin ideile pe care le conţin şi prin marea artă cu care au fost compuse sînt: „Vizor, crăul şerpilor”, „A- rîpă-frumoasă”, „Aflatu” şi altele. Ele sînt de un preţios ajutor alti scriitorilor, care caută în folclor motive de inspiraţie şi găsesc aici mi- nunate forme de expresie, cît şi cititorilor care le citesc cu deosebită dragoste.

ION AGÂRBICEANU: „Schite şi povestiri”

În colecţia „Biblioteca pen- tru toţi” a apărut volumul „Schite şi povestiri” de Ion Agărbiceanu. În acest volum sînt reunite unele din lu- crările cele mai reprezentative ale acestui scriitor, în care se arată şi se demască ne- jurnurile societăţii burgher- zo-moşieresc. Ion Agărbiceanu povesteşte despre oamenii simpli şi necăjiţi, hîrtuţi în- truna de mizeriile vieţii şi de mai mari timpului. Fiu de ţăran, el s-a apropiat cu o deosebită înţelegere de pro- blemele şi conflictele salului ardelen, scriind un mare număr de schite şi povestiri pline de umanism şi de ură împotriva celor care întî- nează cele mai frumoase nă- zduinţi ale omului.

El a mers pe urmele lui Slavici, întregind fresca so- cială de acolo de unde o în- trerupsesse acesta.

În povestirea „Păcatul” a- sistăm la drama argatului Costea, a cărui familie se destramă. Răzburarea lui Costea e cîmplită: boierul care-l corupeşte soţia e înec- at în timpul unei călătorii sub gheaţa unui riu.

Scriitorul descrie cu o mă- re ageritate înfrîntările lău- trice ale personajelor sale. În schiţa „Feleaga”, zbu- năruim femeii care-i pierde, rînd pe rînd, soţul şi copiii, din cauza mizeriei, emoţio- nează. Agărbiceanu înfrî- nează înfrîntarea bogătanilor care sînt în crîmă şi beau bere în timp ce femeia rămasă singură lîmbe, se gîndea că oamenii aceştia „beau poată chiar bănuţi care ar fi trebuit să- dea ei” pentru plată pe care le-o dă dintr-o vîle.

În schiţa „Iarnă grea”, ja- lea unei femei sărace care-şi vede vaca murind în timp unei ierni cumplit, izbuc- neşte ca un avertisment dat aceluia care huzurează şi-şi trece viaţa în petrecere.

Femeia plînge după oăcuta ei, singura avere pe care o avea, grînd domitor care i-au refuzat un împrumut la bancă: „Jaca, dragi domni mei, am venit să spun că nu-mi mai trebuie bani. S-a îndurat Dumnezeu şi a luat-o pe Joana”.

Întîmplările din schiţele şi povestirile lui Agărbiceanu

nu sînt neobişnuite. Ele au fost desprinsă din situaţia so- cială existentă înainte orele la noi. Scriitorul prezintă pe de o parte masele de oameni simpli, înşelaţi, care n-aveau nici o bucurie în lumea asta, ci doar se isloveau muncind pentru alţii; pe de altă parte, zugrăveşte chinul cînos şi hrăpăre al bogătanului.

Oamenii simpli, aşa cum sînt prezenţi de Agărbiceanu, sînt plini de umanitate şi frumuseţe sufletească. Aren- daşul din povestirea „Omul cu viaţa scurtă” sau boierul din povestirea „Păcatul” preţuiesc omul nteţ cît un a- nimal, pe cînd Maria din po- vestirea „Feleaga” îşi iu- beşte bătrînul ei cal, Bator, cu care trădeu din greu pen- tru cîştigarea existenţei.

Ion Agărbiceanu, ignorat înainte vreme de diferiţi „cri- tici” ai burgheziei, se bucură astăzi, în condiţiile regimului de democraţie populară, de respectul şi preţuirea oame- nilor muncii din ţara noastră, care-i citesc cu dragoste o- perele.

Expoziţia colectivă din sala Dalles

În cadrul expoziţiilor pe care Uniunea Ar- tiştilor Plastici le-a înfiinţat în ultimul an se situează şi expoziţia deschisă recent în sala Dalles. Expoziţia înmănuşiază lucrările de grafică ale lui J. Perahim, artist emerit al R.P.R., şi laureat al Premiului de Stat, I. Doru, laureat al Premiului de Stat, Gh. Ivănoenco, Gh. Naum, V. Kazar şi sculptu- rii lui I. Vlad. Expoziţia de grup, prin în- suşi faptul că restrînge numărul expoziţi- or, permite artiştilor respectivi o mai largă desăvîrşire, o mai vastă şi mai bogată pre- zentare a lucrărilor lor şi în consecinţă o mai completă cunoaştere din partea privito- rului a personalităţii şi posibilităţilor unor arti- st.

Încă de la ultima expoziţie anuală de stat, s-a remărcat în domeniul graficii creşterea vizibilităţii, marel salt pe care l-a înregis- trat ilustraţia de carte. S-a remărcat atunci faptul că ilustratorii noştri s-au străduit să-şi însuşească meloda de creaţie realist-so- cială, că ei au încercat să înţeleagă perso- nalitatea autorului respectiv, a acţiunii şi a personajelor, că ei au înţeles că ilustraţia de carte nu este un element pur decorativ, ci un element funcţional care trebuie să su- blinieze ideile mari ale operei literare, să pună în valoare textul. Lucrările lui J. Pe- rahim prezentate în actuala expoziţie sînt dovezi incontestabile ale acestui fenomen general de creştere calitativă a ilustraţiei româneşti. Ilustrînd texte deosebite ca structură ale unor autori diversi şi adresate unor categorii diverse de cititori, Perahim, călăuzit de înţelegerea justă a rolului ilu- straţiei, a obţinut succese deosebite în munca sa. Ilustraţiile la poemul lui Tvardovskii, „Vasilii Tiocchin” — sînt împrăgnete de cunoaşterea omului rus, a psihologiei ostaşu- lui sovietic. Ele sînt lucrate cu căldură, im- bibate de un umor uşor blînd de un dra- matism abia perceptibil, cu atît mai plin de rezonanţă. Pe de altă parte, ilustraţiile la „Klim Samghin” arată călătările de necoabit cercetător ale artistului, ele demonstrează în- deplină documentare a ilustratorului asupra epocii respective, a oamenilor, costumului decorului, a psihologiei aceluia sfîrşit de epocă prevestitor al marilor lumini. Ilustrînd hăma- în versuri al Mihail Gogol, artistul

Comuna Băleni-Sîrbi și locuitorii ei

Pe șoseaua care leagă fostă reședință a Țării Românești de Capitală se află o așezare deosebită. Căsuțele sînt la fel de albe, cu acoperșul de țiglă ori tablă, cu prizele prinse în palmieri și cu mușcate în ferestre, așidoma ca în multe alte sate din saba Ialomiței. Ulițele sînt cînd drepte, cu căsuțele alinate, cînd serpentine.

Pîmbîndu-te pe ulițe, vei auzi un grai deosebit. Abia atunci vei înțelege rostul literelor care pe tabla galbenă de la capul satului — cartea sa de vizită: Băleni-Sîrbi.

Istorisiri de demult

Sînt sute de ani de cînd primii sîrbi fugiți de urgia otomană din sudul Dunării au poposit pe moșia Bălenilor. Lor le-au plăcut așa și pîmîntul, moșierilor pricepere lor. Așa s-a născut satul. Despre hărnicia lor s-a dus vestea și pe la alte comane bolșevice. Așa s-a făcut că Bălenilor le-au fost cerute de boierul Fusesa, din Tirgoviște, cîteva familii de sîrbi pentru îndestularea camărilor. Așa a cerut și Florescu de la Comisani și alți boieri de prin părțile Ploieștilor, ori de prin Vlașca...

Cei care au rămas pe moșia Bălenilor, ca și cei care au plecat, au trăit deopotrivă de prost. Jugul era la fel de nemilos pretutindeni. Copiii se nașteau pe rogojină, creșteau cîrînd apă, ori sîdînd ardei, și se istoveau ca pricepuți meșteri în ale grădinaritului.

În această încremîntă aplecare spre pîmînt de-a lungul secolelor, sîrbi au dat copilor, afară de meșteșugul creșterii roadelor bogate, daruri de preț: limba și obiceiurile.

Aceste daruri multora le-au pricinuit nenumărate necazuri, căci ocmîrurile îi îndepărtau de la drepturi, pentru că erau „străini de neam”.

Asemenea fapte îi încheie pe sîrbi în carapacea comunei lor. În munca lor.

Au trecut ani. Libertatea pe care au vădit-o moșii și strămoșii lor a poposit și pe meșteșugurile altă dată urgite ale Bălenilor. Cei mai atunci au ridicat sîrbi fruntea spre soare.

Din roadele culese

Se desprîmăvora. Cîmpurile aburind miroase a proaspăt. Dinspre pădure, prin cele trei brațe, viroragă își trăgea apele spumose mîndîndu-și-le în Ialomița. De acum sîrbiilor zălele îi se păreau prea scurte. Pe mările acestui fir de apă forțata este mare. Căruțele încălece cu butoaie, vin și se duc, cîrînd neceat apă spre răsăditele așezări în apropiere, unde se infiripa viaa roadelor.

Într-una din aceste zile, cîmîntul cultural era plin de oameni. De la masa din fața le vorbea o femeie cu voce domoală despre muncă. Lor. După încordarea fețelor își dădeai seama că pe sîrbi — neîntrecuți în ale grădinaritului — îi interesa cîvîntarea. Cei mai în vîrstă își spuneau ades: „dobre, dobre!”

Tov. ing. C. Burlacu le povestea despre cum le-a nutritive cu ajutorul cărora pot să-și ștersească rocolia. Și lile Dan, și Toma lîr și Const nîn Cristian și mulți alții s-au prins atunci să lăca după spusele sale.

Nu greșim de loc dacă afirmăm că cei mai mulți grădiniari din Băleni-Sîrbi au sădit roșiile și castraveții în ghiwecele micuțe, plămădite din pîmînt și îngrășăminte, de sute și mii de mîini harnice. Că acest lucru le-a ajutat se vede din roadele culese, cu toată vitregia naturii. Deputatul Toader Tona a recoltat 3.000 kg. ceapă de pe un sfert de hectar, tatăl lui 4.000 kg. ardei tot de pe un sfert de hectar de teren și mulți alții la fel.

Mulți dintre țărani muncitori din comună au încheiat contracte avantajoase cu cooperativa și cu O.C.L. Aprozar. Ei au predat legume și zarzavaturi și cu banii luși și-au cumpărat lucruri de trebuință în casa, în curte.

Florea Bînu a predat la O.C.L. Aprozar peste 2.700 kg. produse, Grigore Catangiu peste 3.000 kg., văduva Tudora Olteanu 1.400 kg., etc.

Cu restul ce le-a prisosit și-au încălecat

căruțele și au luat drumul orașelor Tirgoviște, Pucioasa ori Găești, căci e o lăcă a oricărui grădinar sîrb să vadă lumea ce varză, ardei ori ceapă a crescut el.

„Malo momicenje”

Este numele unui cîntec. Un cîntec despre o fetiță mică. L-am auzit de mai multe ori. Dar nu despre el aș vrea să vorbesc, ci despre aceea care de obicei îl cîntă. O cheamă Victoria Catangiu și cei mai de aproape îl spun scurt: „Cuța”.

Cuța este o fată mîruntă, cu ochii căprui migdalali și gene lungi, cu două coade petrecute peste piept, de ale căror capete își prinde degetele cînd cîntă, cu voce caldă și plină de rezonanță.

Cu doi ani în urmă. Cuța era un nod de fată care sălta curajoasă, îmîndu-și răsularea, în ritmul unei hore pe scena cîmîntului cultural. Acum, Cuța joacă bine, dar a învățat să și cînte. Și cîntecul a dus-o departe. Pe alte scene mari ori mici, cu microfoane ori fără, dar cu sute și mii de spectatori noi, care i-au dat încredere, căora cîntecul despre o mică fetiță, deși cîntat în altă limbă, le-a plăcut.

Dar nu numai Cuța a prins aripi. Sînt 12 fete și tot atîți băieți care s-au pregătit sub atenta supraveghere a profesoarei Elena Vălu și care își spun cu legitimă mîndrie echipa artistică.

Repertoriul lor cuprinde nu numai „Ardeleanca”, „Alina” ori „Spolitoarea”. Tinerii au învățat și „Floricea” și „Ruguleț” și alte dansuri al căror pași i-au deprins de la cei mai în vîrstă și aceștia de la alții la fel.

Apoi amele au dat fețelor, la prima lor ieșire pe scenă, fotele și lile, săbele și marmele. Sînt minunate aceste costume păstrate în lăzi de zestre, în mitos de sulfina.

Am cunoscut și alți tineri din echipă, la fel de talentați: pe Maria Cristache, pe Lăzărița Dumitru, pe Filoftea Trifan, pe Ecaterina Tona care îi îndeamnă cu acordul, pe Matu, pe Anghel și ceilalți. Povestea despre concursul cîmîntului cultural, unde au fost apreciați chiar la faza pe regiune, despre pregătirea echipei de teatru pentru noua etapă, despre noi dansuri.

Vorbind despre teatru, Constantin Trifan, un tînar plin de viață, își amintește: „Tii, să fi văzut-o pe Dușca. Pe Dușca Pencu, rețetă vîndînd ca nu dădeam semne a o cunoaște. Ce bine juca fata asta! Dar, și aici cîvîntul i se rupe, pentru că apoi să continue: S-a măritat și...”

Au urmat câteva clipe de tăcere, apoi tot el continuă sîrîl: „Să vezi, numai cum o să-ți aducem pe amîndoi la cîmînt”.

De la vise la realitate

„Mai sînt de amîrît și alte lucruri noi, care fac viața sîrbiilor de astăzi mai frumoasă, mai îndulățată.”

În locul celor șase circuli de odinioară, astăzi sînt magazinele cooperative, cu rafturile pline de mărfuri. Un magazin foarte căutat este magazinul universal, unde sătenii găsește cele mai variate articole și de calitate.

Cu cuvinte pline de dragoste și recunoștință îi vorbesc sîrbiilor despre dispensar și de cei ce-l deservesc, despre casa de naștere, despre grădinița de copii, despre școală, despre deputații lor, despre multe altele.

Parăsești comuna cu convingerea că oamenii de aici trezită la o viață nouă de regimul democrat-popular sînt mîndri de viața nouă pe care o trăiesc și dornici de alte și alte realizări.

Se înserase. Pe turele sondelor ardeau lumînări. Îți vin în minte frînturi din discuțiile oamenilor. Și ei vor lumina în sat. Cu banii strîniși din autolimpunere o vor înfăptui. Dar cîte nu mai vor oameni din Băleni-Sîrbi! Astăzi se pot gîndi cu seriozitate la multe din visele lor din trecut, căci prin munca lor ele vor deveni realitate.

DAN BIȚICA

Correspondent „Romînia liberă” în regiunea Ploiești

Delegația oamenilor de știință din R. P. Bulgaria a părăsit Capitala

Vineri noaptea, delegația oamenilor de știință din R. P. Bulgaria care a luat parte la „Săptămîna științei bulgare” organizată de Academia R.P.R. și Institutul Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea, a părăsit Capitala.

Din delegația bulgară au făcut parte: academicianul Sava Ganovski, membru al Consiliului de conducere al Academiei de Științe a R. P. Bulgaria, deputat în Adunarea Populară a R. P. Bulgaria, laureat al Premiului Dimitrov, academicianul Dimitar Petrov Orahov, secretar coordonator al Academiei de Științe a R. P. Bulgaria, director al Institutului de medicină experimentală, laureat al Premiului Dimitrov, prof. Dimitar Konstantinov Kosev, membru corespondent al Academiei de Științe a R. P. Bulgaria, director al Institutului de istorie bulgară de la Academia de Științe a R. P. Bulgaria și prof. Mincio Gheorghiev Popov, decan al Facultății de construcții de mașini din Sofia.

La plecarea oaspeților, în Gara de Nord, se aflau de față tovarășii: M. Macavei, președinte de onoare al Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea, acad. St. Vencov, prim secretar al Academiei R.P.R., acad. E. Macovschi, Oliver Sabau, vicepreședinte al Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea.

Au asistat la plecarea reprezentanți ai Ambasadei R. P. Bulgaria la București, în frunte cu ambasadorul Stoian D. Pavlov.

Orchestra Filarmonică din Dresda în Orașul Stalin

ORAȘUL STALIN. — Vineri dimineața a sosit în Orașul Stalin Orchestra Filarmonică din Dresda, condusă de profesorul Heinz Bongartz, dirijor permanent al Filarmonicii, laureat al Premiului Național.

În cursul dimineții, oaspeții au vizitat uzina de tractoare „Ernst Thälmann”. După amiază, în sala mare de festivități a uzinelor de tractoare, Orchestra Filarmonică din Dresda a prezentat un concert simfonic la care au participat sute de muncitori din uzină și din oraș.

Informații

Societatea pentru Răspîndirea Științei și Culturii împreună cu Casa de Cultură a Sindicatelor din București organizează conferința intitulată „Despre conferința de la Moscova pentru asigurarea păcii și securității în Europa” pe care o va ține tov. Vasile Dumitrescu, director general „Agerpres”.

Conferința se va ține marți 7 decembrie 1954, orele 18 la Casa de Cultură a Sindicatelor din București, B-dul 6 Martie nr. 25.

Casa Prieteniei Romîno-Sovietice ARLUS, anunță pentru azi 5 decembrie: „Ziua Constituției U.R.S.S.”, conferința tov. Tită Florea, director general adjunct al Direcției generale a treburilor Consiliului de Miniștri, intitulată „Constituția sovietică ogîndește calea de luptă și victorii a poporului sovietic”, care va avea loc la ora 18, în sala Casei Prieteniei Romîno-Sovietice din str. Baștei nr. 14.

La Asociația Correspondenților Prese Străine în R.P.R., au fost vizionate vineri seara cîteva producții ale Studioului de filme documentare și jurnale de actualitate „Al. Sahia”. Filmele prezentate cu această ocazie: „Celerității”, „Oameni de pe valea Bistriței” și „Pui de șoinți”, s-au bucurat de mult succes.

IN EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURA POLITICĂ a apărut în broșură:

SORIN TOMA — Uniunea Sovietică pe calea construirii comunismului

24 pagini

25 bani

U. R. S. S. consideră necesară rezolvarea cît mai grabnică a problemei coreene

NEW YORK 4 (Agerpres). — TASS transmite: Luînd cîvîntul în problema coreeană în sechina din 1 decembrie a Comitetului Politic al O.N.U., reprezentantul U.R.S.S., I. A. Malik, a subliniat că rezolvarea problemei coreene — una din cele mai importante probleme internaționale — este tîrîgînată de ani de zile.

Discutarea și rezolvarea problemei importante a unității și independenței Coreei, spre care națiunile atît de mult poporul coreean și toate popoarele iubitoare de pace, a spus în continuare Malik, sînt înlocuite și la actuala sesiune a Adunării Generale prin obisnuita discutare a raportului formal al Comisiei O.N.U. pentru unificarea și refacerea Coreei.

Caracterul tendențios și nejust al „raportului corei 15” este dovedit nu numai de conținutul acestui raport, ci și de caracterizarea pe care o face conferința de la Geneva la care, după cum se știe, a fost discutată problema coreeană. Autorii raportului, precum și delegatul american, susțin că la Geneva ar fi avut loc „o conferință politică pentru Coreea” convocată în baza rezoluției din 28 august 1953 a Adunării Generale.

În realitate, însă, după cum se știe, la Geneva a avut loc o conferință a celor cinci mari puteri la care au participat miniștrii Afacerilor Externe ai S.U.A., Angliei, U.R.S.S., Republicii Populare Chineze și Franței, precum și al altor state interesate. La această conferință a fost discutată nu numai problema coreeană dar și problema Indochinei.

După ce a subliniat propunerile juste și echitabile făcute de delegația R. P. D. Coreene la conferința de la Geneva, precum și străduințele depuse de delegațiile U.R.S.S. și R. P. Chineze la această conferință în vederea soluționării pașnice a problemei coreene, I. A. Malik a arătat că reprezentanții S.U.A. și al celorlalte țări participante la intervenția din Coreea au zadărnicit rezolvarea problemei coreene.

După conferința de la Geneva, politica de opoziție față de reglementarea problemei coreene continuă. Sînt încurajate manifestările și măsurile provocatoare ale conducătorilor autorităților sud-coreene care declară fals în primul rînd că și de acum înainte se vor opune în mod categoric oricăror tratative cu privire la reglementarea problemei coreene și, în al doilea rînd, că intenționează să reînceapă războiul împotriva Republicii Populare Democratice Coreene în scopul unificării țării prin mijloace militare.

Acest lucru este ilustrat în special de datele menționate în raportul Comisiei O.N.U. pentru Coreea. Din raportul Comisiei O.N.U. pentru Coreea rezultă că, în pofida încetării operațiunilor militare în Coreea, autoritățile

Cuvîntarea rostită de I. A. Malik în Comitetul Politic al O. N. U.

sud-coreene mențin în prezent uriașe forțe armate cu un efectiv de 750.000 persoane, în timp ce, așa cum recunoaște Comisia O.N.U. pentru Coreea, economia Coreei de sud poate suporta cel mult forțe armate cu un efectiv de 200.000 persoane. Mai mult, guvernul S.U.A., împreună cu autoritățile sud-coreene, a început crearea altor zece divizii în Coreea de sud, peste diviziile existente, și a alocat fonduri din cei 450 milioane dolari destinați de Statele Unite pentru pregătirea militară a Coreei de sud.

Trebuie să fie lîmpece că alegerile pe întreaga Coreă trebuie să fie ținute de coreeni înșiși, trebuie să fie în mîinile poporului coreean înșiși. Acest lucru poate fi asigurat numai prin crearea unei comisii pe întreaga Coreă pentru înțelegerea alegerilor.

Constatînd că raportul tendențios și unilateral al țărilor participante la intervenția în Coreea nu corespunde cauzei reglementării pașnice a problemei coreene, Malik a continuat:

Această concluzie trebuie trasă și din raportul „Comisiei O.N.U. pentru unificarea și refacerea Coreei”, instituită în mod ilegal, întrucît rezoluția Adunării Generale din 7 octombrie 1950, care prevedea constituirea acestei comisii, a fost adoptată în lipsa reprezentanților poporului coreean, încălcîndu-se drepturile sale suverane în detrimentul cauzei reglementării pașnice a problemei coreene. Această comisie, creată cu un mijloc de camuflaj și sprijinită a regimului reacționar antinațional din Coreea de sud, a prezentat Organizației Națiunilor Unite sub formă de informație „oficiu”, știri cu privire la situația din această țară care nu corespundea realității.

Occupîndu-se în continuare de activitatea organismului special al O.N.U. pentru refacerea Coreei, reprezentantul U.R.S.S. a relevat că acesta s-a dovedit incapabil să înfăptuiască programul de ajutor prevăzut.

Malik a citat extrase din raportul comisiei O.N.U. pentru Coreea, care dovedesc că Coreea de sud se află într-o adîncă criză economică.

Din raport relese, a continuat Malik, că în mod practic comisia nu a făcut nimic nici pentru a contribui la stabilirea unui contact între Coreea de nord și cea de sud, nici pentru unificarea țării, nici pentru refacerea economiei ei. De fapt, înșiși comisia este nevoită să recunoască totala ei inutilitate. Ocupîndu-se de problema refacerii unității na-

ționale a Coreei, comisia recunoaște în raportul ei că ea „nu este în stare nici de a înainta să contribuie cu ceva la unificarea Coreei”.

Este lîmpece că existența așa-numitei comisii O.N.U. pentru Coreea nu contribuie la rezolvarea sarcinilor sus-menționate, că ea împiedică reglementarea pașnică a problemei coreene și este folosită pentru camuflarea intervenției străine în Coreea.

Date fiind acestea, a declarat Malik, delegația sovietică consideră că, în interesul soluționării cît mai grabnice a problemei coreene, trebuie deslîșuită comisia sus-menționată avînd denumirea atît de răsunătoare de „Comisia O.N.U. pentru unificarea și refacerea Coreei”, denumire care nu corespunde însă menirii ei reale. Delegația sovietică prezintă un proiect de rezoluție corespunzător în care se spune:

„Adunarea Generală hotărăște: Comisia O.N.U. pentru unificarea și refacerea Coreei să fie deslîșuită”.

Discutarea problemei coreene în Organizația Națiunilor Unite — a continuat Malik — nu poate să ducă în condițiile actuale la rezolvarea practică a acestei probleme. Se vede că acela care insistă ca discutarea acestei probleme în O.N.U. să fie amînată, nici nu se gîndesc la luarea unor măsuri reale pentru unificarea Coreei pe baze pașnice, democratice. Totuși, reglementarea problemei coreene nu mai poate fi amînată.

Sarcina este ca toate statele interesate să caute prin eforturi comune, căi și metode pentru reglementarea problemei coreene. Pentru aceasta este necesar să tindem spre apropierea pozițiilor și nu spre sublinierea preconceptuă a divergențelor.

Atrîgînd atenția Adunării Generale asupra declarației sovieto-chineze din 12 octombrie a. c. în care guvernul Uniunii Sovietice și guvernul Republicii Populare Chineze au arătat necesitatea convocării în viitorul apropiat a unei conferințe în problema coreeană cu largă participare a statelor interesate, I. A. Malik a declarat că delegația sovietică prezintă spre examinare sesiunii Adunării Generale următorul proiect de rezoluție:

„Adunarea Generală, considerînd imperios necesară rezolvarea cît mai grabnică a problemei coreene în interesul unificării naționale a Coreei, și al asigurării păcii, recunoaște că este oportun ca statele respective să-și continue eforturile în scopul realizării unui acord cu privire la reglementarea pașnică a problemei coreene pe baza crederii unui stat coreean unit, independent, democratic și ca în acest scop să convoace în viitorul cel mai apropiat o conferință a statelor interesate”.

Un vot care demască

lumbia, Tallanda și gomindanistul s-au pronunțat împotriva propunerii delegației cehoslovace cu privire la interzicerea propagandei unui nou război și au sprijinit amendamentele prezentate de delegația S.U.A. și delegațiile altor nouă țări.

Răspunzînd la discursurile citorva delegații și mai ales la discursul americanului Jackson, A. A. Sobolev, reprezentantul Uniunii Sovietice, a atras atenția asupra faptului că Jackson s-a străduit să evite discutarea fondului problemei, camuflîndu-se sub fraze generale despre existența așa-numitei „libertăți de informare” în S.U.A.

Luînd cîvîntul la încheierea discuției generale în problema dezbătută, G. Sekaninova, reprezentanta Cehoslovaciei a declarat că amendamentele prezentate în numele a zece

delegații sînt înacceptabile, deoarece nu înbușătesc nicidecum proiectul de rezoluție ei, dimpotrivă, îl lipsesc de conținut.

Comitetul a adoptat cu majoritatea de voturi amendamentele delegațiilor S.U.A., Angliei și altora. În felul acesta a fost denaturat fondul propunerilor delegației cehoslovace. Din acest motiv, delegațiile U.R.S.S., Cehoslovaciei, R.S.S. Ucrainene, Poloniei și R.S.S. Bielorusse au votat împotriva proiectului de rezoluție cu amendamentele adoptate de majoritatea Comitetului. Zece delegații — ale Afganistanului, Birmaniei, Egiptului, Etiopiei, Indiei, Indoneziei, Israelului, Arabiei Saudite, Siriei și Iugoslaviei — s-au abținut de la vot. Zece delegații au lipsit în timpul votului.

Semnarea unui acord între U. R. S. S. și Iran cu privire la reglementarea problemelor de frontieră și financiare

TEHERAN 4 (Agerpres). — TASS transmite: În urma tratativelor desfășurate într-o atmosferă de înțelegere reciprocă, la 2 decembrie a fost semnat la Teheran un acord între Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și Iran cu privire la reglementarea problemelor de frontieră și financiare.

La baza acordului a stat năzuința părților spre dezvoltarea și întărirea relațiilor de bună vecinătate existente, precum și dorința de a reglementa problemele de frontieră și pretențiile financiare reciproce legate de perioada celui de al doilea război mondial.

În acord se arată că de acum înainte toate problemele legate de traseul frontierei de stat dintre U.R.S.S. și Iran pe toată lungimea ei, se consideră reglementate și că nici una din părți nu are pretenții teritoriale asupra celeilalte părți. Acordul prevede crearea unei comisii mixte sovieto-iranene pentru

efectuarea demarcației și redemarcației frontierei pe toată lungimea ei.

Părțile au căzut de acord să reglementeze definitiv toate pretențiile financiare reciproce legate de perioada celui de al doilea război mondial, inclusiv pretențiile care decurg din acordul sovieto-iranian de lați din 18 martie 1943.

Acordul urmează să fie ratificat și va intra în vigoare din momentul schimbului instrumentelor de ratificare care va avea loc în cel mai scurt timp posibil.

Odată cu acordul a fost semnat un protocol care face parte integrantă din acord.

Acordul și protocolul au fost semnate: din partea U.R.S.S. — de A. I. Lavrentiev, ambasadorul Uniunii Sovietice în Iran; din partea Iranului — de Hamid Saïleh, șeful delegației iranene.

Autorii înscenării judiciare de la Karlsruhe întîmpină dificultăți

BERLIN 4 (Agerpres). — În cea de a șasea sesiune a dezbaterilor procesului înscenat de guvernul lui Adenauer Partidului Comunist German, care se desfășoară la Karlsruhe, Ritter von Lex, reprezentantul guvernului și principalul susținător al acuzațiilor, a cerut amînarea dezbaterilor procesului pînă la 7 decembrie.

Reprezentantul guvernului a fost etîl și ceară amînarea dezbaterilor procesului, prețîntînd că minuitizările timp de trei ani, fiind pus în imposibilitate să răspundă argumentelor prof. dr. Kroeger care, în calitate de apărător, a dovedit că procesul înscenat Partidului Comunist German este incompatibil cu prevederile acordului de la Potsdam. Profesorul dr. Kroeger a scos în evidență faptul că, potrivit prevederilor acordului de la Potsdam, nici un partid care luptă pentru

democrație nu poate fi urmărit. Deci, un partid a cărui politică nu este în contradicție cu prevederile acordului de la Potsdam, nu poate fi considerat neconstituțional, așa cum au încercat să demonstreze autorii înscenării judiciare de la Karlsruhe.

După cum relatează trimisul special al ziarului „Neues Deutschland”, după amînarea procesului a avut loc o conferință de presă cu reprezentanții guvernului lui Adenauer. Cu această ocazie, a reieșit că Ritter von Lex ceruse încă în ajun ajutului lui Adenauer, rugîndu-l să i se trimită imediat „un special” amînat în materie de drept internațional. Într-o noaptea spre miezuri Adenauer a chemat de la Paris pe cel mai bun expert în materie de drept internațional și specialist în materie de tratate generale, prof. dr. Kaufmann, fost consilier juridic al guvernului hitlerist.

Pe urmele lui Goering

GOERING: Țin-te pe urmele mele, Konrad, — și al să ajungă... sus!

Desen de VAL MUNTEANU

LADA DIN RAIONUL X

Mai există încă, din păcate, în unele instituții ale noastre, birocracii care-și învîntă cerșii rezoluții sarcinile ce le au de îndeplinit numai dacă pun un referat pe o hîrtie și ca răspunderea lor încetează odată cu semnarea acestui referat.

Pentru a ilustra aceasta supunem spre lectură cititorilor noștri un număr de referate și semnături puse, la diferite instituții, pe sezișarea unui corespondent voluntar. Acesta a scris ziarului nostru, arătînd că:

„În imediată apropiere a maternității spitalului „Brincovenesc” se găsește o lada cu gunoi. Deși maternitatea este silită de curățat, totuși existența lăzii dăunează curățeniei, menținerii condițiilor igienice”.

Scrierea a fost trimisă sfatului popular al raionului „Nicolae Bălcescu”, de unde a pornit pe drumul pe care cititorii noștri îl pot urmări mai jos:

18.XI.1954, sfatul popular raional „Nicolae Bălcescu”, către Dr. Petrescu: „Urgent cercetare pentru a da răspuns la ziar. Semnează Indescifrabil

20.XI.1954, sfatul popular raional „Nicolae Bălcescu”, către sfatul popular raional „V. I. Lenin”:

„Intrucît spitalul „Brincovenesc” împreună cu lada de gunoi țin de raionul dvs., vă înaintăm prezenta pentru ca dvs. să răspundeți ziarului „Romînia liberă”.

semnează șeful secretariatului

21.XI.1954, sfatul popular raional „V. I. Lenin” către secretariatul: „Prezenta se va înmîna Sanepidului pentru a cerceta cazul pe teren și a lua măsurile indicate. Ni se vor comunica măsurile luate, pînă la 25.X.”

semnează medicul șef al raionului Indescifrabil

25.X.1954, felicitul M. Ștefanescu, de la Sanepid sfatul popular „V. I. Lenin”, către Sanepid sfatul popular raional „V. I. Lenin”:

„În prezența tov. casier Petre Alexandrescu, ca martor, am constatat că spita-

lul „Brincovenesc” este într-adevăr în raionul Lenin. Lada de gunoi însă nu-i aparține (deși se află sub ferestrele maternității, N.R.), aflîndu-se pe teritoriul raionului „Nicolae Bălcescu”.

Depozitarea gunoierii se face de către locatarii unui bloc din calea Rahovei. În consecință problema aparține Sanepidului Bălcescu”.

28.XI.1954, Sanepid sfatul popular raional „V. I. Lenin”, către sfatul popular raional „V. I. Lenin”:

„De acord! Se va îndrepta scrisoarea către Sanepid „Nicolae Bălcescu”. Semnat Indesc

Vizita conducătorilor partidului și guvernului U. R. S. S. la Expoziția Unională permanentă de construcții

MOSCOVA 4 (Agerpres). — TASS transmite: La 4 decembrie, conducătorii partidului și guvernului Uniunii Sovietice, tovarășii N. A. Bulganin, L. M. Kaganovici, G. M. Malenkov, V. M. Molotov, N. S. Hrușciov, însoțiți de K. M. Sokolov, președintele Comitetului de Stat pentru Construcții de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., P. A. Iudin, ministrul Industriei Materialelor de Construcție al U.R.S.S., I. V. Kapitonov, secretar al Comitetului din Moscova al P.C.U.S., E. A. Furteva, secretar al Comitetului orașene Moscova

al P.C.U.S. și alte persoane, au vizitat Expoziția Unională permanentă de construcții. N. G. Baranov, directorul Expoziției Unionale permanente de construcții, și P. P. Jdanov, director științific adjunct, au det conducătorilor partidului și guvernului explicații în legătură cu obiectele expuse.

Conducătorii partidului și guvernului au acordat o deosebită atenție examinării pavilionului industriei materialelor de construcții. Apoi ei au plecat pe șantierul de construcții de locuințe din apropierea străzii Pescianala și a pieței Octombrie din Moscova.

Vocea experienței...

Este semnificativ faptul că deși acordurile de la Londra și Paris n-au fost încă supuse spre ratificare parlamentelor din țările semnatare, ziarul american „The Wall Street Journal” a și exclamat plin de satisfacție: „forța germană a fost reinviată!”

Dar nu numai atât. Ignorând cu desăvârșire aceste clauze ale acordurilor care, cîc, limitează reînarmarea Germaniei occidentale — clauze care de fapt au fost introduse pentru a lăsa la opina publică, în special cea din Franța — oficiosul miliardarilor de peste ocean sîne că „în cinci sau zece ani Germania (occidentală n.n.) va fi forța militară individuală cea mai puternică de pe continent!”

În sprijinul acestei păreri, „The Wall Street Journal” invocă în primul rînd „treutul militar” al Germaniei. De asemenea și faptul că în Germania occidentală „mai există o rezervă considerabilă de ofițeri mai tineri — piloți, comandanți de tancuri și alți combatanți din ultimul război mondial — pentru a se constitui un nucleu de conducere pentru noua armată germană.”

Este adevărat că Germania occidentală dispune de asemenea „rezerve”. Aceasta pentru că puterile de ocupație occidentale au avut grija să facă în așa fel „demilitarizarea” „denazificarea” în partea de vest a Germaniei incit fostii combatanți hitleristi să poată deveni folositori oricînd unei viitoare oști a lui Adenauer sau a vreunui alt Hitler.

Dar nu este mai puțin adevărat și faptul că există și ofițeri mai bătrîni care au deținut posturi de conducere în fostul Wehrmacht și care astăzi deabia așteaptă să fie solicitați în a-și arăta „experiența”. Au asemenea ofițeri și fostul general von Manteuffel. Acesta, deși în mod oficial nu deține încă nici un fel de funcții pe linie „europeană” sau „atlantică”, a și început — dat fiind propriul său „treut militar” — să-și exprime în mod public opiniile în problema organizării forțelor militare ale blocului atlantic. Într-un interviu acordat recent agenției „Associated Press”, Manteuffel preciza că ultimele manevre N.A.T.O. „au arătat că în forma ei actuală organizația armatei occidentale este învechită. Posibilitatea unui război atomic — a spus fostul general — face necesară o strategie cu totul nouă!”

Manteuffel care, conform agenției „Associated Press”, „va juca un rol important în elaborarea planurilor noi forțe defensive germane” și este „membru al importantului comitet pentru problemele apărării din Bundestag” e desigur bine informat. De vreme ce elaborează planuri cu privire la organizarea viitorului Wehrmacht în perspectiva unui eventual război atomic, este fără îndoială că prietenii și protectorii săi de peste ocean l-au solicitat să valorifice faimosul „treut militar” al Germaniei pe baza proiectelor americane de dezarmare a unui război atomic.

Dar există în Statele Unite și ca cei de la „The Wall Street Journal”, entuziasmați de perspectiva rolului pe care Germania occidentală ar urma să-l joace pe baza experienței sale, în condițiile agresive occidentale, mai există și alții mai puțin opti-

miști în ceea ce privește reușita planurilor americane cu privire la reînarmarea Germaniei occidentale.

Și aceștia din urmă vorbesc despre „treutul” Germaniei, dar plini de îngrijorare pentru faptul că învățămintele ce le-a tras poporul german din trecutul său ar putea încurca soselele și planurile Washingtonului.

În acest sens un articol recent apărut în revista ultra reacționară „United States News and World Report” merită toată atenția.

„Deși Adenauer continuă să dețină o majoritate parlamentară în sprijinul politicii sale — scrie revista — opoziția capătă forțe noi prin atitudinea vechilor politicieni, care simbolizează „vocea experienței” din trecutul Germaniei. Politicienii germani de frunte în trecut, subliniază revista americană, se numără printre aceia care se opun politicii cancelarului Konrad Adenauer de reînarmare a Germaniei occidentale de partea Statelor Unite și a aliaților lor”. Printre cei citați de revista americană sînt și fostii cancelari ai Germaniei dinainte de Hitler, Joseph Wirth și Heinrich Brüning care — arată revista — se pronunță în favoarea unor tratative cu Uniunea Sovietică.

„Aceștia avertizează pe Germanii occidentali — spune mai departe „United States News and World Report” — că dacă rămîn alături de Statele Unite și de aliații lor europeni, unitatea Germaniei nu va putea fi nicodată restabilită și că „o Germanie divizată urmează să devină cîmpul de luptă într-un război între Uniunea Sovietică și Occident...”. Ei susțin că numai o Germanie unită și unificată... poate asigura pacea în Europa. Sovieticii — spun ei (adică fostii cancelari n.n.) — favorizează ideea unei astfel de Germanii unificate, căci puterile occidentale, și mai cu seamă Statele Unite, vor negocia. Ei mai subliniază că în trecut, germanii au dus-o totdeauna bine atunci cînd s-au bucurat de prietenia Uniunii Sovietice și au suferit dezastru cînd și-au făcut inamici din sovietici!”

Deși păstrează tăcere asupra proporției pe care a luat-o în Germania occidentală opoziția celor mai largi mase ale populației — chiar și a unor politicieni din coaliția guvernamentală — față de politica lui Adenauer și a patronilor săi americani și englezi, revista „United States News and World Report” e nevoită să recunoască faptul că „semnele de neliniște în rândurile germanilor occidentali determină autoritățile americane să acorde ceva mai mult decât un interes trecător părerilor fostilor cancelari germani” — precum și „să reexamineze chestiunea sentimentelor germanilor occidentali față de o alianță cu puterile occidentale!”

Anticipînd rezultatul acestei reexaminări, revista americană conchide în încheiere că „se pare că germanii sînt dispuși să asculte cu bună voință „vocea experienței”

Or, „vocea experienței” spune fiecărui german că drumul din trecut al militarismului și al războiului duce la catastrofa. Drumul care duce la un viitor fericit e cel al unității și al păcii.

A. SOLOMON

Declarația comună a guvernelor participante la Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa în centrul atenției opiniei publice mondiale

U.R.S.S.

MOSCOVA 4 (Agerpres). — TASS transmite: Declarația guvernelor statelor europene participante la conferința de la Moscova pentru asigurarea păcii și securității în Europa, publicată în ziarul la 3 decembrie, a atras în mod deosebit atenția opiniei publice sovietice și a stîrnit vii ecouri.

Într-o atmosferă de mare însuflețire s-au desfășurat mîntingurile de la Întreprinderea din Moscova. Cei care au luat cuvîntul la adunarea muncitorilor de la uzina metalurgică „Serp i Molot” au salutut fierbinte declarația, subliniind că în acest document se face o justă apreciere a actualiei situației internaționale și se indică calea justă spre soluționarea problemei germane și crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa.

Din toate republicile sosesc știri despre marile mîntinguri care au avut loc la 3 decembrie în colhozurile, sovhozurile și stațiunile de mașini și tractoare ale țărilor sovietice. Tărînimia sovietică și ceilalți lucrători din agricultură aprobă fierbinte hotărîrile conferinței de la Moscova a țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa.

În cadrul unor adunări la care au participat mii de oameni, minerii bazinului carbonifer al Doneului, muncitorii de la uzinele de automobile din orașele Gorki și Leningrad, de la combinatul de celuloză și hîrț de pe insula Sahalin, de la uzina pentru construcția de mașini grele din Sverdlovsk, marinarilor de pe vasele comerciale ale flotei Mării Negre, corpul didactic și studenții de la Universitatea din orașul Harkov din U.R.S.S., Ucraineanii, colectivul de colaboratori ai filialei din R.S.S. Karelo-Finlă a Academiei de Științe a U.R.S.S., oameni ai culturii și artel au dat glas sentimentului lor de profundă satisfacție stîrnit de declarația conferinței de la Moscova.

R.P. Polonă

VARSOVIA 4 (Agerpres). — Opinia publică din Republica Populară Polonă a primit cu uriașă satisfacție rezultatele conferinței de la Moscova a țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa. La 3 decembrie, ziarul central al publicat la loc de frunte comunicatul de încheiere a conferinței de la Moscova, declarația guvernelor țărilor participante la conferință, precum și alte materiale ale conferinței.

Ziarele consacraz rezultatele conferinței articole de fond și redacționale. „Propaganda reacționară a occidentului, scrie ziarul „Trybuna Ludu”, caută să treacă sub tăcere rezultatele conferinței. Nu va reuși însă încercarea de a trece sub tăcere declarația celor opt țări europene, sprijinită de poporul chinez de 600 milioane. Mai este încă timp și mai există încă posibilitatea de a parăsi drumul nefast al creării armatei neolitice, de a pune capăt încercărilor de reînviere a militarismului german. Conferința de la Moscova dă această speranță tuturor popoarelor din Europa și din lumea întreagă care năzuiesc spre pace!”

R. Cehoslovacă

PRAGA 4 (Agerpres). — La 3 decembrie ziarul „Rude Pravo”, „Prace”, „Lidova Democrație”, „Obrana Lidu”, „Zemedeľski Noviny”, „Svobodne Slovo” și altele au publicat sub titluri mari pe prima pagină comunicatul de încheiere a conferinței țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, și declarația adoptată la conferință.

Comentînd rezultatele conferinței, ziarul „Rude Pravo” scrie: Semnăturile nuse ne declară reneștință sute de milioane de oameni de bună credință care iubesc viața și pacea. Semnăturile nuse ne declară sînt expresia voinței popoarelor de a înăfăptui un sistem de securitate colectivă în Europa și de a nu admite în nici un caz înarmarea forțelor revanșarde din Germania occidentală. În spatele acestor semnături se află hotărîrea fermă a popoarelor iubitoare de pace de a sta cu vigilență de strajă păcii și de a se uni în cazul ratificării acordurilor de la Paris pentru a organiza prin eforturi comune apărarea construcției pașnice.

Germania

BERLIN 4 (Agerpres). — La 3 decembrie, toate zările democratice din Berlin au publicat sub titluri mari pe prima pagină textul integral al declarației guvernelor U.R.S.S.,

Republicii Populare Polone, Republicii Cehoslovace, Republicii Democratice Germane, Republicii Populare Ungare, Republicii Populare Romîne, Republicii Populare Bulgaria și Republicii Populare Albania adoptată la conferința de la Moscova a țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa.

Într-un articol redacțional intitulat „Cheremare la pace și înțelegere”, ziarul „Neues Deutschland” scrie: Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, care s-a încheiat la 2 decembrie, are o însemnătate extrem de mare pentru asigurarea securității colective în Europa și pentru rezolvarea problemei germane. Acest lucru nu poate fi schimbat de niciun fel de manevre ale autorilor acordurilor militare de la Paris, care trec sub tăcere și denegăză sensul și țelurile acestor conferințe. Ziarul demască născocirile calomnioase ale presei reacționare vest-berlineze și mai cu seamă, ale ziarului american „Die Neue Zeitung”, care susține că în Republica Democrată Germană au și fost create forțe armate.

De la conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa — scrie „Neues Deutschland” — a răsunat o chemare la pace și înțelegere adresată popoarelor și guvernelor. Această chemare ne este adresată în primul rînd nouă, germanilor, deoarece acordurile de la Paris amînă în fața noastră problema reînarmării Germaniei occidentale; unificarea nu poate fi realizată decît în cazul cînd germanii înșiși vor lua cauza unificării în propriile lor mîini. De aceea, revendicarea națională a tuturor germanilor, subliniată din nou la conferința de primul ministru Otto Grotewohl, este „Germanii în jurul aceluiași mese!”

BERLIN 4 (Agerpres). — TASS transmite: Ziarele vest-berlineze au publicat la 3 decembrie scurte informații ale agențiilor telegrafice occidentale despre conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, care și-a încheiat lucrările la Moscova.

Ziarele „Der Tag” și „Die Neue Zeitung” menționează că rezolvarea problemei germane a fost principala țel urmărit de statele participante la conferința de la Moscova și că, în cazul cînd puterile occidentale vor renunța la militarizarea Germaniei occidentale, probabil va fi posibilă realizarea unui acord cu privire la înțelegerea în 1955 a unor alegeri pe întreaga Germanie. Ziarul „Neue Rhein-Zeitung” scrie: Din punct de vedere politic, hotărîrea conferinței de la Moscova este extrem de serioasă. Oamenii politici din occident au declarat în repetate rînduri că perspectiva restabilirii unității Germaniei se va îmbrunătăți după ratificarea acordurilor de la Paris. Noi ne îndolm de justele aceste afirmații în actualele condiții.

Franta

PARIS 4 (Agerpres). — TASS transmite: Opinia publică franceză a urmărit cu mare interes lucrările conferinței țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa. Aceasta temă a fost discutată cu amănăie în cercurile politice și ziaristice.

Cu toate acestea, presa burgheză nu a publicat decît informații foarte scurte despre desfășurarea conferinței, evitînd comentarii proprii. După părerea ziarului „Combat”, rezultatul conferinței este hotărîrea privitoare la „unirea și întărirea forțelor armate comuniste în cazul ratificării acordurilor de la Paris”. Ziarul „L'Aurore” a publicat o scurtă informație despre semnarea declarației de către participanții la conferința de la Moscova a țărilor europene sub titlul „Unirea forțelor armate ale blocului sovietic sub un comandament unic”. Totodată, ziarul subliniază că „drumul tratativelor rămîne deschis”.

Ziarul „L'Humanité” a publicat pe larg conținutul declarației relevînd pasajele în care se vorbește despre posibilitatea reglementării problemei germane pe cale pașnică, precum și despre faptul că în cazul ratificării acordurilor de la Paris, statele participante la conferință vor fi nevoite să ia măsurile necesare în scopul asigurării securității lor.

Anglia

LONDRA 4 (Agerpres). — TASS transmite: Majoritatea ziarelor burgheze engleze publică la loc de frunte informații despre încheierea lucrărilor conferinței țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa și despre hotărîrile luate la conferință

Informațiile despre declarația semnată de către participanții la conferință ocupă un loc de frunte în zărele „Times” și „Daily Mail”. „Times” publică o expunere amănunțită a declarației care a fost transmisă de agenția Reuter cu referire la postul de radio Moscova.

Ziarele se abțin în general să comenteze rezultatele conferinței.

„Daily Herald” nu publică de fapt o dare de seamă despre hotărîrile conferinței, dar publică comentariile observatorului său Ewer, care, neoponind nici măcar un cuvînt despre propunerile în problema securității colective cuprinse în declarație, a repetat născocirile răsuflute ale propagandei burgheze cum că Germania răsarîteană ar și fi înarmată.

Această idee este expusă într-un articol redacțional al ziarului „Daily Telegraph and Morning Post”.

Walter Farn, observatorul diplomatic al ziarului „Daily Mail”, scrie că ambasadorul englez la Moscova, Hayter, care urmează să sosască în cursul la Londra, va discuta cu ministrul Afacerilor Externe, Eden, declarația adoptată la conferința de la Moscova a țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa.

Italia

ROMA 4 (Agerpres). — TASS transmite: Declarația adoptată de conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa se află în centrul atenției presei progresiste din Italia. „Conferința de la Moscova”, scrie ziarul „Unità”, s-a terminat printr-un avertisment solemn dat țărilor occidentale că, în cazul ratificării acordurilor de la Paris cu privire la înarmarea Germaniei, țările participante la conferință vor lua măsuri eficiente de apărare. Ziarul „Il Paese” numește declarația „un document de o importanță neobișnuită”, care dovedește „poziția energică și concretă față de posibilitatea ratificării acordurilor de la Paris de către puterile occidentale” și „deschide totodată ușa tratativelor internaționale și acordurilor pașnice în cazul cînd Occidentul va hotărî să amîne ratificarea acordurilor de la Paris”.

Finlanda

HELSINKI 4 (Agerpres). — TASS transmite: Ziarele de dimineață care apar la Helsinki au publicat la loc de frunte sub titluri mari știri despre încheierea lucrărilor conferinței de la Moscova a țărilor europene și despre declarația adoptată la conferință.

Ziarul „Työkansan Sanomat” subliniază în titlu că țările participante la conferință sînt gata să colaboreze cu toate statele europene în vederea creării unui sistem de securitate colectivă. Ziarul „Vapaa Sana” publică știrea despre adoptarea declarației sub titlul „Ușile sînt deschise ca și pînă acum pentru tratative”.

Ziarele de dreapta subliniază în titluri că dacă acordurile de la Paris vor fi ratificate, țările participante la conferință vor lua măsuri comune pentru organizarea forțelor lor armate.

Norvegia

OSLO 4 (Agerpres). — Referindu-se la rezultatele conferinței țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, ziarul „Friheten” scrie într-un articol de fond: „Conferința de la Moscova este o chemare adresată popoarelor Germaniei occidentale și Europei occidentale de a sprijini unica rezolvare posibilă a problemei securității Europei. În jurul căreia trebuie să se unească strîns toate țările europene... Numai o securitate europeană generală va crea o adevărată securitate colectivă”.

Pakistan

CARACI 4 (Agerpres). — Într-un articol redacțional consacrat rezultatelor conferinței de la Moscova, ziarul „Pakistan Times” condamnă puterile occidentale pentru refuzul lor de a participa la conferință. Ziarul arată că conferința de la Moscova a fost nevoită să se ocupe de „examinarea măsurilor necesare pentru a preîntîmpina primejdia creată prin reînvierea wehrmachtului, precum și de consecințele acordurilor de la Londra și Paris”.

SPORT

Întîlnirea internațională de înot R.P.R.-R.D. Germană

În bazinul acoperit de la Floreasca a început schimbă după amiază întîlnirea internațională de înot, sîrliții și polo pe apă dintre echipele reprezentative ale R.P.R. și R.D. Germane.

Înotătorii din R. D. Germană au cîștigat 5 probe, iar înotătorii din R.P.R. au cîștigat 4 probe, stabilind totodată 6 noi recorduri ale țărilor. După prima zi de concurs echipa R. D. Germane conduce cu 53-51 puncte.

Jocurile de polo dintre reprezentativele celor două țări s-au încheiat cu victoria echipei R.P.R. La seniori sportivii romîni au cîștigat cu 4-3, iar la juniori cu 7-1.

Astăzi întrecerile continuă cu începere de la ora 17. (Agerpres).

Finala „Cupei R. P. R.” de fotbal

Pe stadionul Republicii din Capitală se desfășoară azi după amiază, cu începere de la orele 13,30, finala „Cupei R.P.R.” de fotbal, pentru care s-au calificat echipele Dinamo București și Metalul Reșița.

Deși în luptă sînt angajate formații aparținînd unor categorii diferite — Dinamo fiind parte din campionatul categoriei A, iar Metalul din B — întîlnirea este așteptată cu mult interes. Aceasta, pe de o parte, pentru că Dinamo s-a dovedit a fi, în momentul de față, într-o formă excelentă, iar pe de altă parte, pentru că în ultima vreme Metalul a eliminat pe rînd din „Cupa R.P.R.” patru echipe ale categoriei A: Locomotiva Tîrgu Mureș, Știința Timișoara, Locomotiva Timișoara și C.C.A.

În jocul de după amiază, care va fi arbitrat de D. Schuler — ajutat la țuse de C. Mitran și S. Segal — vor fi alinate următoarele formații probabile:

Dinamo București: Constantinescu — Szek, Băcut, Il, Fodor — Călinișcu, Băcut — Bartha, Nicușor, Ene, Ozon, Suru.

Metalul Reșița: Zarici — Kolnik, Teodor, Poteanu — Munteanu, Apru III — Joart II, Mioc, Urcan, Chirila, Seleș.

Repriza a doua a meciului va fi transmisă cu începere din jurul orei 14,25, pe programul I al posturilor noastre de radio.

Campionatul republican de șah

Campionatul republican de șah a continuat ieri cu disputarea partidelor întrerupte. Fără să mai reia jocul, Troianescu a cedat partida cu Ghilescu și Nacht, Karacsony a cedat la Rădulescu, iar Nach la Bălașci. Partida dintre C. Ocileș și Troianescu a continuat doar 5 mutări, după care Troianescu s-a recunoscut învins. Puțina mutări s-au mai făcut și în partida Seimeanu—Soos și Partos—Mititelu, care s-au terminat remiză. Campionul R.P.R., I. Bălașci și-a valorificat avantajul pe care l-a avut în poziția de întrerupere la C. Ocileș și a cîștigat la mutarea 53. Conducîndu-l excelent în anul de pion și nebuli de aceeași culoare, Hălic a terminat cîștigător partida cu Ghilescu. Repede și-a valorificat avantajul și Seimeanu în continuarea partidei sale cu Costea. Deși a avut la întrerupere mare avantaj, ieșeanul Weissman a jucat inexact și în cele din urmă a pierdut la Suta. Costea l-a învins pe Karacsony.

După 10 runde, în clasament conduc Bălașci și Soos cu câte 8 puncte. Pe locul 3 se află Costea cu 7½ puncte, pe locul 4 Ocileș cu 6½ puncte. Locurile 5-9 sînt ocupate de Gică Alexandrescu, Petre Seimeanu, Dr. Oclev Troianescu, Ioan Hălic și Mihai Suta cu câte 6 puncte.

PAUL DIACONESCU

SPECTACOLE

TEATRE: Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. orele 10,30: „Cio Clo-san”; orele 19,30: „Rigoletto”; Național „L. Caragiale” (sala Comedia) orele 10: Făură purpurie; orele 15: Mielul turbat; orele 19,30: Cei din Dangaard; Național „L. Caragiale” (sala Sălașului) orele 10: Nunta lui Kreclinski; orele 15: Schimbul de onoare; orele 19,30: Platon Crecet; Armatei (sala Magheru) orele 10: Masența (B); orele 15: Avarul; orele 19,30: Furtuni de primăvară; Armatei (cal. 13 Septembrie) orele 10: Vlaicu Vodă; orele 19,30: Pirjolul; Municipal orele 10: Cîinele grădinarului; orele 15: Visul unei nopți de vară; orele 19,30: Lumina de la Uimi; Tineretului; orele 10: Sînziana și Peștele; orele 19,30: Drumul soarelui; Municipal C.F.R. (Gulești) orele 10: Spectacol Cehov; orele 15: Vinovați fără vină; orele 19,30: Sîrșitul escadrei; Opera orele 10,30: Casa cu trei fete; orele 19,30: Culegătorii de stele; Studioul Acordului de Film „C. Nottara” orele 19,30: Micii burghezi; Tădărcă (sala Baruch Berca) orele 11: Băiatul și vîntul; orele 20: Umor pe sfîrși; Armatei (Ansamblul de păpuși, sala din b-dul 6 Martie nr. 2) orele 10: Căpura cu trei iezi; orele 16,30: Iepurașul îngîmfat.

CINEMATOGRAFE: Patria, Înfrîntarea între popoare, Elena Pavel, Gh. Doja: Circul Slavia; Republica, București: Chibritul suedez; Turnul fecioarei; I.C. Frimu: Zilele miniei; Maxim Gorki: Tainele vieții; Tineretului: Descoperire misterioasă; Lumina, Al. Popov: Scrisoarea cîfrată; Victoria, Flacăra, 23 August: Scanderbeg; 8 Martie: Războiul; Unirea: Fiica regimentului; Cultural: Într-un port îndepărtat; Cont-David: Școala curajului; Al. Sahia: Fanfan la Tulipe; T. Vladimirescu: Carnetul de partid; Aurel Vlaicu: În numele legii; Muncă: Locotenentul lui Rakoczi; Artele: Agentul Nr. 13; M. Eminescu: Răsare soarele (Nepoii gornistului, seria II-a); Miorița: Stepa în flăcări; Moșilor: Examen de maturitate.

Timbul probabil

(Buletinul Institutului Meteorologic Central)

În țară. Vreme umedă și căldoasă cu cerul mai mult acoperit. Va ploua temporar și va burzui în cea mai mare parte a țărilor, exceptînd regiunea de sud-est. La munte va ninge. Vîntul va sufla în general slab cu intensificări temporare, predominînd din nord-vest. Temperatura aerului în ușoară creștere, exceptînd Dobrogea și sudul Moldovei, unde va fi staționară; noaptea va oscila între minus 4 și plus 4 grade, iar ziua va urca între 2 și 10 grade.

Pentru următoarele două zile: Vreme umedă și căldoasă, cu cerul mai mult acoperit. Vreme favorabilă ploilor și burnfel. Vîntul în general slab cînd la potrivit. Temperatura aerului în ușoară creștere.

În București. Vreme umedă și căldoasă, cerul mai mult acoperit. Burnță sau ploale slabă. Vînt slab cu intensificări temporare. Temperatura aerului în ușoară creștere. Noaptea coboară între zero și plus 2 grade, iar ziua urcă între 4 și 6 grade.

Pentru următoarele două zile: Vreme căldoasă cu cerul mai mult acoperit, favorabilă ploilor temporare. Vînt slab pînă la potrivit din nord-est. Temperatura aerului staționară.

Un joc primejdios cu focul

Pe marginea îndemnului feldmareșului Montgomery la un război atomic

În calitate mea de militar nu pot să nu mă interesez de declarațiile specialiștilor militari din străinătate, cu atît mai mult cînd aceste declarații se referă la planuri îndreptate împotriva țărilor mele. În această ordine de idei, vreau să spun cîteva cuvinte cu privire la declarațiile feldmareșului englez Montgomery, publicate în presa străină. După cum se știe, feldmareșul Montgomery se află în prezent sub comandă generalului american Gruhner, făcînd parte din comandamentul militar al blocului nord-atlantic.

În ultimul timp, feldmareșul Montgomery face destul de frecvent declarații publice și este de notat că în aceste declarații el cere insistenț că în cazul unui conflict militar să se folosească arma atomică și arma cu hidrogen împotriva popoarelor iubitoare de pace, împotriva Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară.

La 8 octombrie, el a declarat unor corespondenți la Ankara că întrucît „forțele noastre armate nu sînt echivalente forțelor dușmanului”, vom fi nevoiți să folosim arma atomică”. La 21 octombrie a declarat că „statul major suprem al aliaților înlocuiește planuri cu privire la folosirea armelor atomice și termonucleare”. La 11 noiembrie, la Ottawa (Canada) a preconizat folosirea neîngrădită a armelor atomice. În sfîrșit, la 30 noiembrie, luînd cuvîntul la Los Angeles (S.U.A.) și ameninșînd din nou cu folosirea armelor atomice, Montgomery a îndemnat comandamentul american să declare rușilor că „le vom da de lucru”.

Imi este cunoscut că și înaintea feldmareșului Montgomery a propovăduit în repetate rînduri inevitabilitatea și chiar necesitatea folosirii într-un viitor conflict militar a armelor atomice și cu hidrogen. Acest așămînt pentru armele de exterminare în masă a căpătât la Montgomery un caracter al de obsedant. Incit unii englezi au început să se întrebe dacă feldmareșul nu suferă cumva de mania atomică. Doar tot el a declarat

într-o șifrită anulul 1949 că un nou război „va fi pentru noi o adevărată sărbătoare și vom uicide o mulțime de oameni”. Nouă, oam-

enii sovietici, la fel ca și tuturor popoarelor iubitoare de pace, îndemnulul insistenței ale lui Montgomery la dezlănțuirea unui război atomic ne stîrnește un sentiment de profundă indignare. Putem să înțelegem la riguroasă declarațiile nesăbuite ale unor congresmeni americani, lipsiți de răspundere, care agită bomba atomică: ei nu-și dau seama despre ce vorbesc. Cînd însă îndemnul la un război atomic emană de la un feldmareș englez, care trebuie să-și dea bine seama de grozăviile unui astfel de război, îndemnulul pentru țări ca Anglia, nu este o simplă neînțînă, ci ceva mai grav. În legătură cu aceasta, eu, în calitate de mareșal al Uniunii Sovietice, care m-am întîlnit cu feldmareșul Montgomery și care îl cunosc ca un conducător de oști, vreau să-i spun următoarele:

Eu și cu Dumneavoastră, domnule feldmareș, sîntem militari noi știm ce înseamnă războiul și ne dăm astăzi destul de bine seama de forța distructivă a armelor atomice și cu hidrogen și de urmările grozave ale unui război atomic. Pe mine personal mă frapăză ușurința cu care vorbiți despre războiul atomic și indiferența inexplicabilă față de destinele oamenilor, care vă permite să propovăduiți necesitatea războiului atomic. Nu pot să nu fiu uimit de pasiunea pe care o puneți în zugrăvirea inevitabilității războiului atomic, de pasiunea cu care agitați bomba atomică.

În ceea ce privește declarația „Dvs., că „veți da de lucru rușilor”, vreau să-vă amintesc că între dorința de a „da de lucru” altora și posibilit